

HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 6/2018

Cena \$ 2.50

JUNE 2018

Pražské slunce

aneb diamanty pro Pána Ježíše

Začínáme měsíc červen, kdy sluníčko stále více zahřívá Boží svět, a vystavujeme se vitamínu D, který na nás blahodárně působí. V tomto období, po mariánských pobožnostech, věřící lidé upínají svůj zrak k tajemství Eucharistie. Konají se první svatá přijímání, prožíváme slavnost Božího Těla. V Praze můžete prožít tuto slavnost v katedrále s průvodem na Hradčanské náměstí, kde jsou připraveny oltáře a Boží lid se zde modlí za národ. Dříve průvod pokračoval přes Loretu na Strahov, do baziliky Panny Marie. Zastavme se společně právě na lořetánském pahorku, který v sobě skrývá slavnou historii opředenou různými legendami a příběhy. Například v místě kříže na Loretánském náměstí se měl propadnout do země kočár s kněžnou Drahomírou, která údajně dala zavraždit svoji tchyni sv. Ludmilu. V době baroka přicházejí na toto místo bratři kapucíni, kteří přijali pozvání pražského arcibiskupa Zbyňka Berky z Dubé. V čele mezinárodní komunity stál sv. Vavřinec z Brindisi a pod jeho vedením (roku 1599) započala stavba prvního kapucinského kláštera na našem území.

V této době jsou mnohé zbožné šlechtičny přitahovány uctívát Ježíšovo dětství a tajemství vtělení. Vzpomeňme na Pražské Jezulátko a Polxenu z Lobkowicz. Jiná paní, Benigna Kateřina z Lobkowicz, si také zamilovala malého Ježíše a Nazaretský domek (Santa Casa). Tato kristologicko – mariánská novinka se velmi rychle šířila z italského Loreta do celého světa. Benigna Kateřina se roku 1626 rozhodla, podle písemných pramenů inspirována návštěvou právě dokončené Lorety v moravském Mikulově, založit také v Praze lořetánskou svatyni. Své záměry realizovala právě v sousedství kapucinského kláštera, kde postupně vyrostl areál se Svatou Chýší, ambity, kaplemi a kostelem Narození Páně. Bratři kapucíni byli požádáni, aby převzali duchovní správu tohoto poutního místa a dodnes o něj pečují.

Pražská Loreta se časem stala nejnavštěvovanější v Čechách. Četní poutníci zde zanechávali své dary jako poděkování za vyslyšení svých proseb a dali tak vzniknout Loreťánskému pokladu. Bohužel se nám celý nedochoval, protože byl několikrát vydrancován pro válečné účely. Co však zůstalo, budí v nás úžas a obdiv. Nejvýznamnějším předmětem je zcela jistě diamantová monstrance zvaná „Pražské slunce“.

Příběh diamantové monstrance začal 25. ledna roku 1667, kdy se v Praze konala slavná šlechtická svatba. Hrabě Vilém Albrecht Krakowský z Kolowrat (1600 1688) čtyřikrát ovdovělý, uzavíral ve věku 67 let páry sňatek. Nevěsta Ludmila Eva Františka rozená Hýřlová byla v 50 letech vdova dvojnásobná a uzavírala sňatek třetí. Všichni svatebčané však s úžasem hleděli na svatební šaty nevěsty, něco takového ještě neviděli. Honosné svatební šaty byly totiž zdobeny více jak 6500 diamanty, byl to dar od bohatého ženicha. Snad prý to byla válečná kořist, kdy v narychlo opuštěném tureckém ležení byl váček stolika diamanty nalezen ve velitelském stanu.

Hraběnka Kolowratová, která byla štědrou mecenáškou církevních staveb, přežila manžela o sedm let a dožila se věku 79 let. Ve své závěti odkázala diamanty ze svatebních šatů kapucínům, kteří spravovali pražskou Loretu. Z diamantů měli nechat zhotovit velkolepou monstranci, ozdobnou schránku pro vystavování a uctívání svatě hostie - Těla Kristova.

Diamantovou monstranci ze silně pozlaceného stříbra (měkké ryzí zlato by váhu diamantů neuneslo) zhotovili ve vídeňských dvorských dílnách zlatníka Johanna B. Khänschbauera a klenotníka Mathiase Stegnera v letech 1696-99. Základem monstrance je skalisko na němž stojí Panna Maria s paprsky slunce nad hlavou. Monstrance váží 12 kg a nese na sobě neuvěřitelných 6222 diamantů. Jistě vás napadne otázka, kam se podělo těch zbývajících 278 diamantů? Těmito drahými kameny byla zaplácena práce architekta a mistrů zlatníků. Monstrance má 54 paprsků a je vysoká 90 centimetrů a široká 72 centimetrů. Vzhledem k době svého vzniku slohově velmi pokročilá forma barokní sluncové monstrance je zde uvedena v život s bravurou a lehkostí mistra. Předpokládá se, že autorem umělecky suverénního návrhu byl vynikající vídeňský architekt Johann Bernard Fischer von Erlach. Noha ostensoria má podobu skaliska s drakem. Postava P. Marie Immaculaty - Neposkvrněné s rukama na prsou v pokorném gestu a vzhlízející vzhůru ke svému Synu přítomnému ve Svátosti tvoří figurální dřik monstrance. Nad schránou je komponována polopostava Boha Otce sesilajícího Svatého Ducha v podobě holubice. Spolu s živým Kristem je tu tedy celá Nejsvětější Trojice. Z kruhového středu koruny vybihají skrze oblaka paprsky hustě posázené diamanty - odtud

Portrét hraběnky Kolowratové v pražské Loretě ve svatebních šatech posázených 6500 diamanty z nichž byla zhotovena paprsková monstrance

používané pojmenování „Pražské slunce“. Hotové dílo při převozu z Vídne do Prahy musela doprovázet ozbrojená eskorta vojáků. Praktické užití tohoto skvostu v liturgii je dnes řídké, omezuje se pouze na mimořádné slavnostní chvíle. Naposled mohli poutníci uctít Tělo Páně vystavené v glorioli zářících diamantů při slavnosti konané na podzim roku 1999, kdy uplynulo 400 let od příchodu prvního kapucína do Čech.

Zajímavostí je zhotovení kopie této monstrance pro Sedmý národní eucharistický kongres v Clevelandu v USA v roce 1935. Monstranci vlastnila farnost sv. Prokopa; viz. <http://rustbeltvoice.blogspot.cz/2011/06/diamond-monstrance.html>.

Velkolepé dědictví předků zasluhuje náš obdiv a je nám povzbuzením pro intenzivnější život z víry. Najdeme si v následujících dnech čas poklonit se našemu Bohu v Oltární Svátosti, našemu Spasiteli, jenž vládne dějinám...

P. Vojtěch Dvouletý, OFMCap

Obrázek na titulní straně:
„Pražské slunce“ – diamantová monstrance z klenotnice Lorety v Praze

Před svátostí touto slavnou v úctě skloňme kolena

**Chvalte ústa, vznešeného
těla Páně tajemství,
chvalte předrahou krev jeho,
kterou z milosrdenství,
zrozen z lůna panenského,
prolil Král všech království.**

Klaníme se ti jako Zmrtvýchvstalému, jako Vítězi nad smrtí. Tvé eucharistické tělo a tvá eucharistická krev jsou neustálými obětními dary. Je to tělo, které se „za nás vydává“ a krev, která se „za nás prolévá na odpuštění hříchů“.

**Před svátostí touto slavnou
v úctě skloňme kolena,
bohoslužbu starodávnou
nahraď nová, vznešená.
Doplň smysly, které slábnou,
víra s láskou spojená.**

Starý zákon znal jen předobrazy eucharistie, manu na poušti. Nový zákon tě vlastní v Nejsvětější svátosti. Naše oko hledí na podobu chleba, naše víra rozpoznává tvou božskou osobu. Ty jsi náš spojenec a vůdce k věčnému životu. Nedej nám na této cestě zabloudit nebo zahynout.

**Otcí, Synu bez ustání
chvála nadšená ať zní,
sláva, pocta, díkůvzdání
naše chvály provází.
Duchu též ať vše se klaní,
který z obou vychází. Amen.**

Pane Ježíši Kriste, svou eucharistickou adorací chceme uctívat a oslavovat i tvého Otce a Ducha Svatého. Otec tě poslal na tento svět a seslal tě i do podoby chleba a vína. Skrze Ducha Svatého jsi přijal tělo z Marie Panny. Mocí Ducha Svatého tě vysvěcený kněz přivolal na oltář. Chválíme tě a velebíme tě!

Modlitby po svatém přijímání

**Klaním se Ti vroucně, skrytý Bože náš,
jenž tu ve svátosti sebe ukrýváš.**

Zrak i hmat i chuť tu klame mysl mou,
jenom sluchu svému věřím s jistotou.

Na kříži jsi tajil jenom Božství své,
zde však také skryto člověčenství Tvé.
Ran Tvých, jako Tomáš, vidět nežádám,
že jsi Pán a Bůh můj, vroucně vyznávám.

Abych v Tebe věřil, to mi račiž dát,
uč mě v Tebe doufat, Tebe milovat. Amen.

Duše Kristova, posvěť mě.

Tělo Kristovo, uzdrav mě.

Krev Kristova, opoj mě.

Vodo z boku Kristova, obmyj mě.

Ó dobrý Ježíši, vyslyš mě.

Ve své rány ukryj mě.

Nedopusť, abych se od Tebe odloučil.

Od nepřítele zlého uchraň mě.

V hodině smrti navštiv mě.

Přijíti k Tobě přikaž mně,
ať s Tvými svatými chválím Tě
na věky věků. Amen.

LITURGICKÁ ČTENÍ

11. neděle v mezidobí - 17.června 2018

1. ČTENÍ - Ez 17,22-24

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Tak praví Pán, Hospodin: „Já vezmu z vrcholku vysokého cedru slabou větévku, ulomím ji z jeho nejvyšších výhonků a zasadím ji sám na vysoko vyčnívající hoře. Na vysoké Izraelově hoře ji zasadím, vyžene větve, vyraší výhonky, ponese plody, stane se nádherným cedrem. Pod ním budou hnízdit ptáci všeho druhu, budou hnízdit ve stínu jeho ratolestí. Poznají pak všechny polní stromy, že já jsem Hospodin: ponížuji strom vysoký, povyšuji strom nízký, dávám uschnout stromu zelenému, vypučet stromu suchému. Já, Hospodin, jsem to řekl a učinil.“

2.ČTENÍ - 2 Kor 5,6-10

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Jsme ustavičně plni důvěry. Víme, že dokud jsme doma v tomto těle, jsme jako vyhnanci v cizině, daleko od Pána. To proto, že v nynějším stavu v Boha jen věříme, ale dosud ho nevidíme. Jsme však plni důvěry a chci-li bychom raději opustit domov tělesný a odebrat se do domova k Pánu. A proto stůj co stůj usilujeme o to, abychom se mu líbili, ať už v domově těla zůstáváme, nebo se z něho odebíráme. My všichni se přece musíme objevit před Kristovým soudem, aby každý dostal odplatu za to, co za života udělal dobrého nebo špatného.

EVANGELIUM - Mk 4,26-34

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš řekl zástupu: „Boží království je podobné člověku, který zaseje do země semeno; ať spí, nebo je vzhůru, ve dne i v noci, semeno klíčí a roste, on ani neví jak. Země sama od sebe přináší plody: napřed stéblo, potom klas, pak zralé zrna v klasu. Když pak se ukáže zralý plod, hned člověk vezme srp, protože nastaly žně.“ Řekl také: „K čemu přirovnáme Boží království nebo jakým podobenstvím ho znázorníme? Je jako hořčičné zrnko: Když se zasévá do země, je menší než všechna semena na zemi, ale když je zaseto, vzejde a přerůstá všechny jiné zahradní rostliny; vyžene tak velké větve, že ptáci mohou hnízdit v jeho stínu.“ Mnoha takovými podobenstvími jim hlásal Boží slovo, jak to mohli pochopit. Bez podobenství k nim nemluvil. Když však byl se svými učedníky sám, všechno vysvětloval.

12.neděle v mezidobí - 24.června 2018

1. ČTENÍ - Job 38, 1.8-11

Čtení z knihy Job.

Hospodin odpověděl Jobovi z hlubin bouře a řekl: „Kdo zahrnil moře branami, když vytrysklo, vyšlo z lůna, když jsem je oblékl mraky jak šatem, temnotou přikryl jak plénkami, když jsem pro ně vylámal hranice a položil závoru s bránou? Řekl jsem: Až sem smíš přijít, ne dále, zde se má třístit bujnost tvých vln.“

2. ČTENÍ - 2 Kor 5, 14-17

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Kristova láska nás nutí k tomuto úsudku: Jeden zemřel za všechny, umřeli tedy všichni: a umřel za všechny, aby ti, kteří jsou na živu, nežili už sobě, ale pro toho, který za ně umřel a vstal z mrtvých. Proto my od nynějška nikoho neposuzujeme podle lidských měřítek. A třebaže jsme Krista kdysi posuzovali podle lidských měřítek. Ted' už to neděláme. Když se tedy někdo stal křesťanem, je to nové stvoření. To staré pominulo, nové nastoupilo.

EVANGELIUM - Mk 4, 35-41

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jednoho dne večer vyběhl Ježíš své učedníky: „Přeplovme se na druhý břeh!“ Rozpustili tedy zástup a vzali Ježíše s sebou, tak jak byl na lodi. Také jiné lodi jely s ním. Tu se strhla velká větrná bouře. Vlny dorážela na loď, a ta se už plnila vodou. On však ležel na zádi lodi na polštáři a spal. Vzbudili ho a řekli mu: „Mistře je to jedno, že hyneme?“ Probudil se, pohrozil větru a poručil moři: „Mlč! Buď zticha!“ A vítr ustal a zavládlo úplné ticho. Jim pak řekl: „Proč se bojíte? Pořád ještě nemáte víru?“ Padla na ně bázeň, velká bázeň, a říkali si mezi sebou: „Kdo to asi je, že ho poslouchá i vítr a moře?“

13.neděle v mezidobí - 1.července 2018

1. ČTENÍ - Mdr 1, 13-15; 2, 23-24

Čtení z knihy Moudrosti.

Bůh neudělal smrt a nelibuje si, když hynou živi. Ale všechno stvořil, aby to bylo; stvořené věci na světě přinášeji prospěch, jed zhouby v nich není; ani smrt na zemi nevládne. Spravedlnost smrti nepodléhá. Vždyť Bůh stvořil člověka k nesmrtelnosti, udělal ho jako obraz vlastní přirozenosti, ale d'áblou zavisť přišla smrt na svět, zakusí ji ti, kdo jsou v jeho moci.

2. ČTENÍ - 2 Kor 8, 7.9.13-15

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korintánům.

Bratři! Jako vynikáte po každé stránce; ve víře i ve slově, v poznání, ve vší horlivosti a lásce, kterou jste od nás přijali, tak se významujte i v tomto díle lásky. Znáte přece milost našeho Pána Ježíše Krista. On, ačkoli bohatý, stal se pro vás chudým, abyste vy zbohatli z jeho chudoby. Nebylo by totiž dobré, že byste jiným v tísní ulehčili, a sami do ní upadli. Spíše má nastat jakési vyrovnání: za nynějších okolností to, co vám přebývá, jim prospěje v nedostatku, aby zase jejich přebytek doplnil to, co potřebujete vy. Tak se to vyrovná, jak stojí v Písmu: „Kdo nashbíral mnoho, tomu nepřebývalo, a kdo málo, neměl nedostatek.“

EVANGELIUM - Mk 5, 21-43

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš se vrátil lodí na druhý břeh a už se kolem něho shromáždil velký zástup. Když byl ještě na břehu moře, přišel k němu jeden z představených synagogy, jmenoval se Jairo. Jak ho uviděl, padl mu k nohám a snažně ho prosil: „Moje dceruška umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila.“ Ježíš s ním odešel. Velký zástup šel za ním a tlačil se na něj. Byla tam jedna žena, která

dvanáct let trpěla krvácením, mnoho zkusila u mnoha lékařů a celý svůj majetek vynaložila na léčení, ale nic jí nepomohlo, spíše jí bylo čím dál hůř. Když slyšela o Ježíšovi, šla v zástupu lidí a ze zadu se dotkla jeho šatu. Řekla si totiž: „Jestli se dotknu třeba jen jeho šatů, budu uzdravena.“ A hned jí přestalo krvácení a pocítila na těle, že je ze svého neduhu vyléčena. Ježíš ihned v sobě poznal, že z něho vyšla zázračná moc. Obrátil se proto v zástupu a zeptal se: „Kdo se to dotkl mých šatů?“ Jeho učedníci mu odpověděli: „Vidíš přece, jak se lidé na tebe tlačí, a ptáš se: Kdo se mě dotkl!“ Ale Ježíš se rozhlížel, aby uviděl tu, která to udělala. Tu přišla ta žena, celá ustrašená a rozechvěná – věděla dobře, co se s ní stalo – padla před ním na zem a pověděla mu celou pravdu. On jí na to řekl: „Dcero tvá vira tě zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva, zbavena svého neduhu!“ Zatímco ještě mluvil, přišli lidé z domu představeného synagogy se zprávou: „Tvá dcera umřela. Proč ještě Mistr obtěžuješ?“ Ježíš zaslechl, co se tu mluvilo, a řekl představenému synagogy: „Neboj se, jen věř!“ Nedovolil nikomu, aby šel s ním, jenom Petrovi, Jakubovi a jeho bratru Janovi. Přišli k domu představeného synagogy a viděli tam rozruch, lidi, jak pláčou a velmi nařikají. Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč jste tak rozrušení a pláčete? Dítě neumřelo, jenom spí.“ Posmívali se mu. On však všechny vykázal ven, vzal s sebou otce dítěte i matku a své společníky a šel do světnice, kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „Tali-tha kum!“, to znamená: „Děvče, říkám ti, vstaň!“ Děvče ihned vstalo a chodilo – bylo jí dvanáct let. Lidé byli úžasem jako bez sebe. Ježíš jim přísně přikázal, že se to nikdo nesmí dozvědět, a řekl jim, aby jí dali jíst.

14.neděle v mezidobí - 8.července 2018

1. ČTENÍ - Ez 2, 2-5

Čtení z knihy proroka Ezechiela.

Vešla do mě síla a postavila mě na nohy. Slyšel jsem, jak Bůh mluví ke mně a praví: „Synu člověka! Já tě posílám k synům Izraele, k odpadlému národu, který ode mě odstoupil; oni i jejich otcové byli mi nevěrní až do dneška. Jsou to lidé drzé tváře a zatvrzelého srdce, k nimž tě posílám. Řekneš jim: Tak praví Pán, Hospodin! A oni - ať už poslechnou, nebo ne, je to vskutku vzpurné plemeno - musí poznat, že byl mezi nimi prorok!“

2. ČTENÍ - 2 Kor 12, 7-10

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'ánům.

Bratři! Abych se pro vznešenost zjevení nepyšnil, byl mi dán do těla osten, posel to satanův, aby mě bil do tváře. To proto, aby se mě nezmočňovala pýcha. Kvůli tomu jsem třikrát prosil Pána, aby mě toho zbavil. Ale on mi řekl: „Stačí ti moje milost, protože síla se tím zřejměji projeví ve slabosti.“ Velmi rád se tedy budu chlubit spíše svými slabostmi, aby na mě spočinula Kristova moc. Proto s radostí přijímám slabosti, příkoří, nouzi, pronásledování a úzkosti a snáším to pro Krista. Neboť když jsem slabý, právě tehdy jsem silný.

EVANGELIUM - Mk 6, 1-6

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš šel do svého domova. Učedníci ho doprovázeli. Příští sobotu začal učit v synagoze. Mnoho lidí ho poslouchalo a říkali celí užaslí: „Kde se to v něm vzalo? Jaká moudrost mu byla dána! A

takové zázraky se dějí jeho rukama! Copak to není ten tesař, syn Mariin a příbuzný Jakubův, Josefův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzné tady mezi námi?“ A pohoršovali se nad ním. Ježíš jim řekl: „Nikde prorok neznemená tak málo jako ve své vlasti, u svých příbuzných a ve své rodině.“ A nemohl tam udělat žádný zázrak; jenom na několik málo nemocných vložil ruce a uzdravil je. A divil se jejich nevěře.

15.neděle v mezidobí - 15.července 2018

1. ČTENÍ - Am 7, 12-15

Čtení z knihy proroka Amosa.

Amasjáh, kněz v Betelu, řekl Amosovi: „Vidoucí, seber se a uteč do judské země, tam se živ a tam prorokuj! V Betelu už prorokovat nesmíš, neboť zde je králova svatyně a říšský chrám.“ Amos odpověděl Amasjáhovi: „Nebyl jsem prorok ani prorocký učedník, byl jsem pastýř a pěstitel smokvoní. Hospodin mě vzal od stáda a řekl mi: Jdi a prorokuj mému izraelskému lidu!

2. ČTENÍ - Ef 1, 3-14

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Efesanům.

Buď pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními dary, protože jsme spojení s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrnění; v lásce nás ze svého svobodného rozhodnutí předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdařil milostí pro zásluhy svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení skrze jeho krev, odpuštění hříchů pro jeho nesmírnou milost, kterou nám tak bohatě projevil s veškerou moudrostí a rozumností: seznámil nás totiž s tajemstvím své vůle, jak se mu to líbilo a jak si to napřed sám u sebe ustanovil, až se naplní čas pro dílo spásy: že sjednotí v Kristu vše, co je na nebi i na zemi. A skrze něho jsme se stali Božím majetkem, jak jsme k tomu byli předem určení úradkem toho, který všechno působí podle rozhodnutí své vůle. Tak máme sloužit k tomu, aby se šířila chvála o jeho božské velebnosti, my totiž, kteří jsme už dříve kladli své naděje do Mesiáše. Skrze něho se dostalo i vám potvrzení od slíbeného Ducha svatého, když jste přijali slovo pravdy, radostnou zvěst o své spáse, a když jste v něho uvěřili. Duch je zárukou, že nám jednou připadne dědictví. Tak se dovrší naše vykoupení, protože si nás Bůh získal jako svůj majetek, abychom sloužili ke chvále jeho božské velebnosti.

EVANGELIUM - Mk 6, 7-13

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš zavolal svých Dvanáct, začal je posílat po dvou a dával jim moc nad nečistými duchy. Nařídil jim, aby si na cestu nic nebrali, jen hůl: ani chléb, ani mošnu, ani peníze do opasku, jen opánky na nohy, ani aby si neoblékali dvoje šaty. Řekl jim: „Když přijdete někam do domu, zůstávejte tam, dokud se odtamtud nevydáte zase dál. Když vás však na některém místě nepřijmou a nebudou vás chtít slyšet, při odchodu odtamtud si vyťfeste prach ze svých nohou na svědectví proti nim.“ Vydali se tedy na cesty a hlásali, že je třeba se obrátit. Vyháněli mnoho zlých duchů, pomazávali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.

ZPRÁVY Z VLASTI

Zprávy od 1. do 31. května 2018

Politické události

Vedení ANO schválilo návrh koaliční smlouvy s ČSSD

Vedení hnutí ANO schválilo návrh koaliční smlouvy s ČSSD a programového prohlášení případné koaliční vlády. Novinářům to po jednání výboru a poslaneckého klubu hnutí řekl místopředseda ANO Richard Brabec. Podle Brabce výbor ANO, který je nejvyšším orgánem hnutí mezi celostátními sněmy, i poslanecký klub hlasovaly o koaliční vládě s ČSSD jednomyslně. Nikdo se ani hlasování nezdržel.

Předseda ANO Andrej Babiš po schůzi vedení ANO novinářům řekl, že doufá, že ČSSD v referendu dohodu schválí. Podle něj je pro sociální demokraty výhodná a ANO udělalo mnoho kompromisů. Nechtěl předjímat, co by se dělo v případě, že by ČSSD vstup do vlády odmítla. Pouze se zmínil o možnosti jednání s dalšími stranami ve Sněmovně o možných předčasných volbách v květnu 2019 souběžně s volbami do Evropského parlamentu.

Vláda ANO a ČSSD by měla ve dvousetčlenné Sněmovně 93 poslanců, k většině by jí měly pomoci hlasy KSČM. Podle Babiše to ale neznamená, že by se KSČM podílela na vládě, pouze umožní její vznik výměnou za splnění programových podmínek, které jsou podle šéfa ANO blízké i ČSSD. Babiš ale zároveň přiznal, že dohoda s KSČM ještě není hotová. V nynějším návrhu vadi

Babišovi požadavek KSČM na to, aby mohla ovlivňovat nominace do vedení státních firem.

Senátní výbor: Zeman sdělil nepravdivé informace o novičoku v ČR

Prezident Miloš Zeman podle senátního výboru pro zahraničí, obranu a bezpečnost sdělil nepravdivé informace o výrobě jedu novičoku v Česku. Zprávy zpravodajských služeb se totiž shodují v tom, že v ČR nebyla tato látka vyráběna ani skladována, konstatoval výbor. Zeman podle něj zveřejněním dalších údajů od zpravodajských služeb ohrozil bezpečnostní zájmy ČR.

Zeman počátkem května uvedl, že podle Vojenského zpravodajství se v Česku vyráběl novičok, podle BIS nikoliv, a že se přiklonil ke zprávě armádní tajné služby. Jeho vyjádření využil Kreml ke zpochybnění britského tvrzení, že novičok, kterým byl v březnu v Británii otráven dvojí agent Sergej Skripal, pocházel z Ruska.

Prezidentovo vyjádření podle Bublan mělo dopad na mezinárodní scénu. "Může to mít dopad i na naše občany, pokud by nějaký potenciální nepřítel věděl, čím se se náš Vojenský výzkumný ústav zabýval," řekl Bublan.

Stanovisko výboru je podle něj doporučením také pro vládu, aby více koordinovala zveřejňování závěrů tajných služeb. "Aby nebyl možný nějaký jiný výklad těch informací nebo dokonce aby si pan prezident nějak nepřizpůsobil ty informace podle

svého gusta," dodal Bublan.

Ministryně obrany Karla Šlechtová (ANO) po jednání novinářům řekla, že v souladu s představiteli obou zpravodajských služeb senátorům řekla, že "na území České republiky se žádná látka typu novičok nevyráběla a neskladovala". Totéž minulý týden konstatoval také sněmovní zahraniční výbor.

Maturitu z češtiny i matematiky zvládlo letos méně studentů

Maturity z češtiny i matematiky uspělo letos méně studentů než loni. Didaktický test z češtiny nezvládlo letos 10,4 procent maturantů, tedy o 0,7 procentního bodu víc než loni. Přibývá tak středoškolařů, kteří tuto zkoušku napoprvé nezvládnou. Z matematiky propadlo 22,3 procenta maturantů, což je o 0,6 procentního bodu víc než loni. Zůstává tak nejméně úspěšným předmětem v maturitních testech. Vyplývá to z tiskové zprávy s výsledky didaktických testů, kterou ČTK zaslal organizátor maturit Cermat. Celková neúspěšnost zveřejněna nebyla. Výslednou známku čtyři dostalo z matematiky 24,5 procenta lidí. Téměř polovina jich tak buď neuspěla nebo uspěla jen s druhým nejhorším hodnocením, tedy dostatečně. Zároveň se oproti loňskému roku mírně snížil podíl žáků, kteří v řádném termínu složili didaktický test matematiky na jedničku nebo dvojku, a to z 28,7 procenta na 27,6 procenta. Maturantů s trojkou z matematiky je letos 25,6 procenta.

Z povinného testu z češtiny propadlo letos 6488 maturantů z celkového počtu 62.234. Neuspěl tak každý desátý maturant, který psal test poprvé. Ještě v roce 2014

to přitom bylo 2,76 procenta maturantů. V didaktickém testu z matematiky neuspělo 3298 studentů ze 14.762 maturantů, kteří ho skládali.

Convoy of Liberty s veterány v Plzni přivítaly tisíce lidí

Konvoj více než 220 kusů historické vojenské techniky Convoy of Liberty přivítaly v centru Plzně tisíce lidí. Potleskem a vlajkami zdravili návštěvníci Slavností svobody i americké a belgické veterány, kteří přijeli na čestných místech konvoje v autech vyzdobených šerfy. Přípomínka osvobození Plzně americkou armádou v květnu 1945 je pro mnoho obyvatel města emotivní záležitostí, zejména pro ty, kteří konec druhé světové války sami zažili.

"Když přijeli Američani, bylo mi dva a půl roku, moji sestře bylo sedm a půl roku. Můj táta je vozil do rodiny, chodili k nám domů. Máti jim prala košile, oni nám nosili čokoládu, konzervy. Byli tady do listopadu. Do dneška jsem přítel vnuka generála Pattona a do dneška si píšu s vojáky z druhé pěší divize, která do Plzně přijela jako druhá po šestnácté divizi," řekl ČTK pamětník Zdeněk Jeřábek.

Politici a další lidé oslavili na Vítkově výročí konce války

Politici, vojáci a další lidé oslavili 73. výročí konce druhé světové války v Evropě. K Národnímu památníku v Praze na Vítkově se přišli podívat na tradiční kladení věnců také pamětníci a váleční veteráni. Den, kdy nacistické Německo v roce 1945 kapitulovalo, slaví Česko společně s většinou evropských států jako státní svátek.

Mezi přítomnými byl prezident Miloš Zeman, který se před rokem piety na Vítkově neúčastnil. Dorazili rovněž například předsedové Senátu a Sněmovny Milan Štěch a Radek Vondráček, premiér v demisi Andrej Babiš, ministryně obrany v demisi Karla Šlechtová, náčelník generálního štábu Aleš Opat a kardinál Dominik Duka.

"Jsem velmi ráda za to, že všichni politici přijali mé pozvání, aby sem přišli," řekla novinářům Šlechtová. Ocenila, že se ceremoniálu účastnili i váleční veteráni. "To jsou takoví moji miláčci, to jsou chlapi, kteří bojovali ve druhé světové válce, a teď nám říkají všechno, co záživali," dodala.

Vojáci nejprve přinesli na nádvoří před památníkem historické armádní prapory za zvuku husitského chorálu. Ktož sú boží bojovníci, následovala státní hymna. Prezident a političtí představitelé, zástupci spolků a válečných veteránů pak položili věnce k památníku. Zazněly rovněž salvy vypálené čestnou stráží. Nad shromážděním proletěla dvojice armádních stíhaček JAS-39 Gripen a letoun Challenger.

Začínají platit nová unijní pravidla pro ochranu osobních údajů

Nová pravidla EU o ochraně osobních údajů (GDPR), které mají pomoci hájit práva občanů proti zneužívání jejich osobních dat, nabyla účinnosti. Týkají se veřejných institucí i firem a společností, které nakládají s osobními údaji svých zákazníků či zaměstnanců. Kritici GDPR ale tvrdí, že nová pravidla jsou příliš byrokraticky náročná a v některých případech nejednoznačná.

Evropské nařízení zároveň

umožňuje výjimky, které musí upravit zákony jednotlivých členských států. Zatímco na uzákonění českých mantinelů nových pravidel v podobě zákona o zpracování osobních údajů se čeká, například Slovensko si už výjimky stanovilo. Týkají se situací, kdy firmy či instituce nemusejí získat souhlas dotčené osoby se zpracováním jejích údajů. Slovensko je také jednou z mála zemí EU, které GDPR ještě před zahájením jeho platnosti zavedlo do národní legislativy. Nově už souhlas se zpracováním osobních údajů nesmí být součástí obchodních podmínek. Kvůli novým pravidlům by tak měla být obnovena většina databází s osobními daty, kterými disponují e-shopy, ale i lékaři, školy, zaměstnavatelé či společenství vlastníků. GDPR rovněž zavádí právo "být zapomenut", tedy právo na výmaz poskytnutých osobních údajů z marketingových databází. Firmy bez souhlasu klienta nebudou moci ani sledovat jeho chování na internetu nebo zjištěná data prodávat.

Ze Slovenska

Andrej Kiska už nebude kandidovat na slovenského prezidenta

Slovenský prezident Andrej Kiska (55) nebude v roce 2019 kandidovat na druhé funkční období. Oznámil to v bratislavském Prezidentském paláci a odvolal se přitom na osobní důvody. „Nikdy jsem se netajil tím, že rodinný život je pro mě velmi důležitý. V uplynulém roce jsme v rodině zažili šťastné i tragické události. Připomnělo mi to, že čas strávený s nejbližšími, s manželkou,

děťmi, s rodiči je nenahraditelný. Pokud má mít náš život smysl, nemůžeme ho odsouvat na vedlejší kolej," řekl Kiska.

Hlava státu připomněla, že v roce 2014 požádala voliče o jeden mandát na pět let. „Nikdy jsem nemluvil o opětovné kandidatuře," dodal Kiska. Je správné, aby si občané vybrali prezidenta, který neponese tíhu zápasů, kterou jsem nesl já, dodal. Slovensko podle něj potřebuje sebevědomou hlavu státu, která se nebude bát postavit za hodnoty moderní, svobodné a demokratické země. „Nepřesvědčivá a arrogantní reakce vlády na vraždu Jána Kuciaka a Martiny Kušnírové vyvolala největší krizi důvěry ve stát v historii moderního Slovenska. Proto jsem považoval za správné jít na hranu úlohy prezidenta v našem ústavním systému," konstatoval.

Expremiér a předseda Směru Robert Fico obvinil Kisku z neférového boje v kampani v roce 2014. Právě Fico byl tehdy poraženým protikandidátem, když Kiska ve druhém kole získal 60 procent hlasů a Fico 40 procent. Podle expremiéra však Kiska v kampani použil mnohem vyšší částku, než dovozuje zákon. „V roce 2014 jsem respektoval výsledky prezidentských voleb, protože jsem vycházel z předpokladu, že volby proběhly v duchu fair play," dodal Fico.

Po vraždě novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové se Kiska otevřeně postavil na stranu občanských protestů a důrazně žádal vyšetření vraždy. Po pádu Ficovy vlády odmítl jmenovat do funkce ministra vnitra syna šéfa skupiny Elán Jozefa Ráze mladšího. Až po

změně na tomto postu jmenoval novou vládu premiéra Petra Pellegriniho (Směr).

Zvíře už na Slovensku nebude věc, ale živá bytost

Na zvíře bude slovenské právo od září 2018 pohlížet jako na živou bytost. Vyplyvá to z novely zákona o veterinární péči, kterou schválili slovenští poslanci. „Živé zvíře má osobitý význam a hodnotu, jako živý tvor, který je schopen vnímat vlastními smysly a v občanskoprávních vztazích má osobité postavení," konstatuje novela, kterou schválilo 95 poslanců ve 199členném slovenském parlamentu.

Právní norma zároveň zavádí opatření proti psím množinám, povinné čipování psů a opatření proti týrání zvířat. Materiál řeší i situaci zvířat na sídlištích a v cirkusech. „Jedná se o historický krok směrem ke zlepšení postavení zvířat v naší zemi. V oblasti ochrany zvířat se tímto posouváme do kulturního světa," řekla ministryně zemědělství Gabriela Matečná (Slovenská národní strana). Veterinární inspektoři získají na základě novelizace právo vstupovat do bytů, pokud existuje důvodné podezření, že je ohrožen život, zdraví nebo ochrana zvířete. Majitelé budou mít povinnost očipovat psa do 12 týdnů od narození. Provozovatel cirkusu se bude muset zaregistrovat u státní veterinární zprávy, která bude vydávat, pozastavovat nebo rušit rozhodnutí týkající se cirkusů. Ministerstvo zemědělství bude pak moci ve vyhlášce určit, která z vybraných druhů zvířat nebudou moci v cirkusech vystupovat. Česká legislativa chápe zvířata jako živé bytosti od roku 2014.

Ekonomika

Nezaměstnanost podle analytiků bude ještě klesat

Počet nezaměstnaných by měl v dalších měsících podle analytiků oslovených ČTK nadále klesat. Někteří nevyučují její pokles až pod tříprocentní hranici. Zároveň s tím nadále poroste tlak na růst mezd. Za dubnovým poklesem je pak podle ekonomů především nástup sezonních prací.

Nezaměstnanost v Česku v dubnu klesla na 3,2 procenta z březnových 3,5 procenta. Úřady práce registrovaly 242.798 uchazečů o místo, což bylo nejméně od srpna 1997. V dubnu se meziměsíčně i meziročně zvýšil počet volných pracovních míst. Klíčovým způsobem poklesu nezaměstnanosti přitom podle hlavního ekonoma Cyrrus Lukáše Kovandy přispěl rozjezd sezónního zaměstnávání.

"V dubnu poprvé nastal převis volných pracovních míst nad počtem nezaměstnaných. Taková situace nemá v Evropě obdoby a jinde ve světě je typická snad jen pro Japonsko," upozornil hlavní ekonom UniCredit bank Pavel Sobišek. V následujících měsících půjde podle něj počet nezaměstnaných ještě mírně dolů, nečeká ovšem, že by nezaměstnanost klesla pod tři procenta.

"Na nezaměstnanost začaly významně působit sezónní faktory, které vyprchají až s příchodem podzimu. Nezaměstnanost bude i nadále kontinuálně klesat navzdory zpomalení ekonomického růstu s výjimkou července, kdy na úřady práce dorazí čerství absolventi. V průběhu podzimních měsíců odhadujeme,

že se míra nezaměstnanosti dostane pod tříprocentní hranici," uvedl analytik Raiffeisenbank Milan Frydrych.

Vodafone kupuje největší českou kabelovou společnost UPC

Britská telekomunikační společnost Vodafone Group se dohodla na převzetí aktivit poskytovatele kabelové televize a širokopásmových služeb Liberty Global v České republice, Německu, Maďarsku a Rumunsku. Firma oznámila, že transakce v hodnotě 18,4 miliardy eur (471 miliard Kč) zahrnuje mimo jiné i největší českou kabelovou společnost UPC. Součástí transakce ale není slovenská UPC, která se nedávno spojila s českou, protože Vodafone na Slovensku nepůsobí.

Dohoda je jednou z největších akvizic v historii společnosti Vodafone. Ta je druhým největším mobilním operátorem na světě a působí také v České republice. V Česku transakce Vodafone výrazně pomůže v nabídce takzvaných konvergovaných mobilních a fixních služeb, aby mohl lépe konkurovat firmám O2 a T-Mobile, které na rozdíl od něj vlastní pevné i mobilní sítě.

UPC poskytuje televizní služby, vysokorychlostní internet nebo služby spojené s telefonováním prostřednictvím pevné linky. Počet uživatelů internetu firma v České republice v prvním čtvrtletí zvýšila o 19.300 na 500.800 a poprvé přesáhla půlmilionovou hranici. Množství předplacených TV služeb vzrostlo o 24.800 na 532.900 a počet zákazníků telefonních služeb se zvýšil o 26.200 na 173.100 uživatelů. Vodafone v Česku loni zvýšil počet zákazníků o 187.000.

tedy o pět procent, na 3,78 milionu. Podíl smluvních uživatelů se zvýšil o 1,1 bodu na 68,8 procenta. Počet uživatelů pevného internetového připojení poněkoličtější stagnoval na úrovni 14.000 připojených.

Poslanci KSČM chtějí zakázat reklamu na finanční půjčky

Od příštího roku by mohla z televizních obrazovek, z rozhlasového vysílání, z novin a časopisů i z internetu nebo z plakátů zmizet propagace bankovních a nebankovních půjček. V novele o regulaci reklamy navrhla zakaz šíření skupina komunistických poslanců. Za jeho porušení by hrozila podle předlohy až dvoumilionová sankce.

"Reklamy vyvolávají dojem snadného získání finančních prostředků s malým rizikem dopadů a důsledků s tím spojených. V situaci, kdy je v České republice vysoká zadluženost s důsledky vysokého počtu exekucí, se jeví jako potřebné tento druh reklam zásadním způsobem omezit," napsali předkladatelé v důvodové zprávě.

Restrikce by se podle novely nevztahovala jen na publikace v obchodních prostorách bank a nebankovních finančních společností, které informují o nabízených finančních produktech. Předloha nyní zamíří k posouzení vládě. Bez ohledu na její stanovisko o ní rozhodnou zákonodárci.

Dluhy českých domácností vůči bankám v březnu stouply proti únoru o 9,3 miliardy korun zhruba na 1,556 bilionu korun. Meziročně dlužily domácnosti o 110 miliard korun více. Počet nově zahájených exekucí loni meziročně klesl o desetinu na

612.000. Počet ukončených exekucí naopak dlouhodobě roste, loni jich bylo 540.000.

Kurzovní lístek

28. 5. 2018 (střed)

EUR, 1	25,730
Kanada, 1	17,023
USA, 1	22,095

Kultura

Národní divadlo oslavilo 150 let od položení základního kamene

Národní divadlo si společně s lidmi, kteří dorazili na pražské náměstí Václava Havla, připomnělo 150. Výročí položení základního kamene ke stavbě budovy. Historické události zrekonstruovali v hraném představení členové činohry. Následovala zdravice zástupců obcí, z nichž dvacítká základních kamenů pochází. Součástí akce byly i prohlídky fasády divadla, vystoupení folklórních souborů nebo výuka staročeské polky pod vedením sólistů baletu.

Příznivci divadla se poté mohli podívat na expozici základních kamenů v podzemí divadelní budovy nebo navštívit výstavu darů, které Národní divadlo za dobu své existence obdrželo. Vedle obrazů či broušených váz poutal pozornost například i chodský čakan nebo dřevěný košovrat.

Položení kamene ke stavbě Národního divadla se v roce 1868 stalo jednou z největších českých manifestací 19. století. Celá slavnost tehdy trvala tři dny a podle odhadů se jí zúčastnilo až 150.000 lidí. Nejzásadnější okamžik přišel 16. května, kdy na žulový kvádr z Louňovic na Černokostelecku

Poklepali pozlaceným kladivkem "otec národa" František Palacký, politik Ladislav Rieger, herec Josef Jiří Kolár a skladatel Bedřich Smetana, jehož opera Dalibor měla ten den premiéru.

Do základů stavby byly uloženy kameny z významných míst Čech a Moravy - například z Řípu, Blaníku, Boubína nebo Hostýna. Národní divadlo, které navázalo na činnost Prozatímního divadla, bylo krátce otevřeno roku 1881, kdy však budovu zachvátil požár. Znovu se v něm začalo hrát v roce 1883. Na stavbu budovy přispěly ve sbírkách tisíce drobných dárců.

Při Noci kostelů v brněnské diecézi napočítali až 120.000 vstupů

Téměř 120.000 návštěvníků vstupů zaznamenali pořadatelé desáté Noci kostelů v brněnské diecézi, z toho 90.000 v Brně. Výsledky, které ČTK poskytla mluvčí biskupství Martina Jandlová, nesčítají jednotlivé návštěvníky, ale vstupy do objektů, které zůstaly výjimečně otevřené do pozdních večerních hodin.

"Podle předpokladů byla v Brně opět největším lákadlem jízda tramvaje, v brněnském slangu šalíny. Na tramvajové zastávce u kostela svatého Tomáše na Moravském náměstí se odehrávala velká dětská pátrací soutěž Tajemství brněnských kostelů. Pořadatelé tam umístili také kreslírnu pro nejmenší a kavárnu. Další brněnskou novinkou byla pátrací soutěž pro všechny generace Po stopách Svatotomské madony, která představila významnou památku, obraz

označovaný jako Palladium města Brna. "Soutěžící navštívili tři chrámy, kterých se nejvíce jeho pozoruhodný příběh týkal - kostel svatého Tomáše, jezuitský mariánský kostel a starobrněnskou baziliku. Na úspěšné řešitele kvízu čekala v cíli putování malá odměna," popsala Jandlová.

Zlínský festival letos uvede 300 filmů, z toho 199 premiérově

Mezinárodní filmový festival pro děti a mládež ve Zlíně v letošním 58. ročníku uvede premiérově 199 filmů, z toho 18 ve světových, mezinárodních či distribučních premiérách. Patří mezi ně například islandský film Falconi, slovensko-český Backstage, kanadský Jinam, turecký Výprava k jezeru nebo snímek 72 hodin v Bangkoku českého režiséra a producenta Lubomíra Haltmara, ke kterému složil hudbu Andrea Morricone. Novinářům to při zahajovací tiskové konferenci festivalu řekla jeho umělecká ředitelka Markéta Pášmová. Festival nabídne celkem 300 snímků z 55 zemí. Nejstarší a největší filmová přehlídka svého druhu potrvá do 2. června.

Letošní ročník festivalu reflektuje sté výročí vzniku Československa, téma se promítne do tří sekcí, v nichž bude promítnuto 43 československých snímků. "V první z nich představíme kolekci osmnácti českých a slovenských dětských filmů a pohádek sestavenou hereckými a filmovými osobnostmi, doplněnými jejich autentickými vzpomínkami. Řada z nich přijede svůj oblíbený film na festival

uvést," řekla Pášmová. Další sekce vyzdvihne fenomén československé filmové hudby, retrospektivní sekce bude zaměřena i na tvorbu Oty Hofmana, který by letos oslavil 90. narozeniny.

Sport

Gólman Čech podvanácté ovládl Zlatý míč ČR pro fotbalistu sezony

Brankář Petr Čech podvanácté ovládl novinářskou anketu Zlatý míč o nejlepšího českého fotbalistu sezony. Šestatřicetiletý gólman londýnského Arsenalu získal ve 22. ročníku 919 bodů a udržel vedení po podzimní části. Druhý skončil se ziskem 728 bodů záložník Antonín Barák z italského Udine a třetí příčku s 657 body obsadil obránce německého Hoffenheimu Pavel Kadeřábek. Výsledky dvoukolové ankety, v níž se sčítají hlasy za podzim a jaro, byly vyhlášeny v Praze.

Čech dál vládne novinářské anketě, přestože už předloni ukončil reprezentační kariéru. Plzeňský rodák dvanáctým triumfem opět posunul vlastní rekord a získal více prvenství než všichni ostatní vítězové dohromady. Druhý je v historické tabulce s šesti Zlatými míči Pavel Nedvěd. Čech vyhrál potřetí za sebou a od jeho prvního triumfu v roce 2005 ho porazili pouze v roce 2015 spartan Davida Lafata a v roce 2009 Nedvěd. Čech vítězstvím v anketě dostal dodatečný dárek k 36. narozeninám. S Arsenalem v této sezoně nezískal žádnou trofej. "Kanonyři" skončili v Premier League až šestí, v Evropské lize vypadli v

semifinále a v Ligovém poháru podlehl ve finále Manchesteru City.

Fotbalisté Plzně přijeli slavit titul vojenským transportérem

Téměř plně plzeňské náměstí Republiky slavilo pátý ligový titul Viktorie Plzeň. Fotbalisté, kteří na stadionu ve Štruncových sadech porazili v 29. kole první ligy Teplice 2:1, přijeli na náměstí na korbě nákladního automobilu Praga V3S a na historickém americkém vojenském obrněném transportéru. Generální manažer klubu Adolf Šádek držel v ruce prut, který pak na pódiu slavnostně zlomil a zahodil. Jeho gesto i příjezd týmu na vojenském transportéru připomněly Šádkovo loňské vyjádření. "Jdeme s klackem proti tankům," řekl v jednom z rozhovorů v reakci na mohutné posilování Slavie a Sparty před sezonou.

Hráči i celý tým v modrých trikách s pěti zlatými poháry na prsou a se zlatým číslem pět na zádech vystoupali za hlasitého potlesku, skandování a křiku davu na pódium. Náměstí žilo fotbalem už od odpoledne. Lidé, kteří se nedostali na stadion, mohli sledovat utkání na velkoplošné obrazovce, později hrála živá kapela.

Před příjezdem čerstvých šampionů na náměstí se na velkoplošné obrazovce promítaly nejlepší záběry z této ligové sezony a z předešlých dvou účastí Viktorie v základní skupině Ligy mistrů, kterou si Západočeši ziskem titulu zajistili.

*Podle České tiskové kanceláře
připravila Jana Korečková.
Olomouc, Česká republika*

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

Papež František vyzval Dominika Duku k pokračování v úřadu

Arcibiskupství pražské od Apoštolské nunciatury obdrželo 9. května odpověď na rezignační dopis pražského arcibiskupa Dominika Duky OP. Papež jej vyzývá k tomu, aby pokračoval ve svém úřadu „donec aliter provideatur“ (dokud nebude stanoveno jinak). Text dopisu zveřejňujeme v plném znění.

Vaše Eminence,
v den dosažení 75. roku věku, dne 26. dubna t.r., jste se zřekl svého úřadu arcibiskupa pražského do rukou Svatého otce dle požadavku kán. 401 § 1 Kodexu kanonického práva. Z pověření Kongregace pro biskupy je mi ctí Vám oznámit, že Svatý otec přijal Vaši rezignaci na úřad pražského arcibiskupa a vyzývá Vás, **abyste pokračoval ve svém úřadu „donec aliter provideatur.“**

V úctě

Mons. Emien Jean Sylvain, chargé d'affaires a. i.

Zdenek Wasserbauer se stal novým pomocným biskupem pražské arcidiecéze

V sobotu 19. května byl v pražské katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha vysvěcen nový pomocný biskup Zdenek Wasserbauer. Stávající generální vikář pražské arcidiecéze tak ve službě doplní kardinála Dominika Duku OP a biskupa Václava Malého. Hlavním světitelem byl kardinál Dominik Duka OP, spolusvětiteli pak brněnský biskup Vojtěch Cíkrle a královéhradecký biskup Jan Vokál.

Jako své heslo si nový biskup zvolil 3 jej dobře vystihující slova: *Oratio, Verbu, Ardor* (modlitba, slovo, horlivost), která jsou též heraldicky znázorněna ve znaku, kde nalezneme plameny, srdce a kříž.

Mons. ThLic. Ing. Zdenka Wasserbauera, Th.D. jmenoval novým pomocným biskupem 23. ledna 2018 papež František. Jako titulární biskupský stolec mu papež František přidělil diecézi (Dioecesis Buthrotia). Toto dávné biskupství na jihu dnešní Albánie při hranici s Řeckem patřilo do poloviny 8. století do římského patriarchátu a posléze přešlo pod Konstantinopolský patriarchát. Vykopávky starověkého a raně středověkého města Butrint byly díky svému rozsahu a stavu zachování zapsány na seznam UNESCO.

Vatikán známkou slaví českého světce Jana Nepomuckého

Svatý Jan Nepomucký jako stavitel mostů mezi lidmi se ocitl vedle sv. Petra na nejnovější sérii vatikánských známek. A na další z nich se objevuje zase cyrilometodějský motiv, který připomíná uznání staroslověnštiny za čtvrtý liturgický jazyk.

Český světec se stal v této nové emisi zámek „Evropa 2018 - Mosty“ protějškem přímo sv. Petra, patrona stavitelů mostů. Na známce je zobrazen na pozadí Karlova mostu a Hradčan, zatímco kníže

apoštolů má za sebou pohled na římský Andělský most a baziliku sv. Petra. Jejich autorem je italský umělec Stefano Morri. Vatikánský úřad v popisu připomíná, že sv. Jan Nepomucký zemřel jako mučedník ve 14. století svržením z mostu do Vltavy. Znáмка bude stát euro a vytiskne se jich nanejvýš 150 tisíc.

K vydání známek došlo týden před barokními svatojanskými slavnostmi Navalis, které proběhly 15. května u pražského Karlova mostu – letos už podesáté. V předvečer svátku se konala modlitební vigilie ve svatovítské katedrále, procesí a barokní vodní koncert na hladině Vltavy. Světce tradičně do Prahy přijeli uctít poutníci z celého světa, organizátoři se totiž snaží šířit úctu k němu i za hranicemi – například v Itálii, Chorvatsku, ale i v Latinské Americe. Sv. Jana Nepomuckého samozřejmě oslavili i v jeho rodišti, v Nepomuku, ale také na mnoha dalších místech, například krojovou poutí na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou.

Další vatikánská známka, která se dotýká české historie, je vydána u příležitosti 1 150. výročí uznání staroslověnštiny jako čtvrtého liturgického jazyka vedle hebrejštiny, řečtiny a latiny. Na známce slovanští věrozvěstové Cyril a Metoděj přicházejí do Říma a předávají papeži Hadriánovi II. relikvie sv. Klimenta a překlady evangelií do staroslověnštiny. Vatikán známku vydává společně se Slovenskem. Její hodnota je 5,95 eur a vyjde v počtu 80 tisíc kusů. Jak informovalo tiskové oddělení Slovenské biskupské konference, grafickou předlohu vytvořil slovenský grafik a rytec František Horniak podle obrazu Dušana Kállaye. Vyobrazení se inspirovalo mozaikami z římské baziliky Santa Maria Maggiore a kodexem Zographensis z 10. století. Ve středu známky jsou první čtyři verše Janova evangelia ve staroslověnštině. Vychází z předlohy tohoto skvostu slovanské literatury 10. století nalezeného v klášteře Zograf na hoře Athos na stejnojmenném řeckém poloostrově. Vatikán tiskne vlastní poštovní známky již od ledna roku 1852 a jsou častým předmětem zájmu sběratelů.

Podle zpráv České biskupské konference

Církev má nové blahoslavené

Učitel, zdravotní sestra nebo kněz, každý má šanci stát se svatým. Od chvíle, kdy papež František vydal apoštolskou exhortaci *Gaudete et exsultate*, která vybízí ke svatosti, byli v církvi blahoslaveni již dva laici a jeden kněz. Jedná se o „mistra dobrého života“, františkánského terciáře Luciena Botovaso z Madagaskaru, polskou apoštolku nemocných Hannu Chrzanowskou a mučedníka komunismu P. Jánoše Brennera, nazývaného „maďarským Tarsiciem“.

Lucien Botovaso (1908-1947)

Dne 15. dubna 2018 byl ve městě Vohipenu na Madagaskaru blahověn Lucien Botovaso, mučedník, laik, otec rodiny a člen třetího františkánského řádu. Papež František ho označil za **příklad lásky a síly ve víře**.

Lucien Botovaso pochází z jihovýchodního pobřeží Madagaskaru, kam v roce 1899 přišli misionáři, a proto mohl také navštěvovat katolickou školu a získat náboženské vzdělání.

Prefekt Kongregace pro svatořečení kardinál Angelo Amato, SDB přiblížil nového blahoslaveného Rádiu Vaticana: *„Jako žák svého božského Mistra učil, aby lidé konali dobro, žili v pokoji se svými bližními a utvářeli bratrské, laskavé a uctivé společenství. Na nenávist odpovídal láskou, na rozdělení snahou o společenství, na lež a zlo dobrem. Byl skutečným mistrem dobrého života – dobrý občan, laskavý otec a pečlivý manžel.“*

Lucien Botovaso se stal po studiích farním učitelem ve Vohipenu a jeho motto znělo *Ad maiorem Dei gloriam*. *„Byl přesvědčeným a nadšeným křesťanem a chtěl v manželském životě dosáhnout svatosti. Poté, co objevil příručku františkánských terciářů, založil první bratrstvo a 8. prosince 1944 složil řeholní slib. Od onoho dne si zvolil mimořádnou zbožnost a chudobu – vzdal se krásných šatů a oblékl jednoduché sandály, košili a kalhoty. Ve středu a pátek se postil. O půlnoci vstával k modlitbě na kolenou a kolem čtvrté hodiny ráno odcházel do kostela, aby tam adoroval, než začne mše svatá. V duši byl stále radostným františkánem a vytrvale se modlil, vždy chodil s růžencem v rukou,“* uvedl dále kardinál Amato.

Během povstání za nezávislost 30. března 1947 na Květnou neděli byl Lucien zatčen a odsouzen k smrti za svou křesťanskou víru. Lucien se modlil slovy: *„Bože můj, odpusť mým bratřím, ať je má krev prolita za spásu mé vlasti.“* Byl popraven a jeho tělo bylo vhozeno do proudu řeky. Zemřel jako mučedník po vzoru svého božského Mistra.

Hanna Chrzanowska (1902-1973)

V sobotu 28. dubna 2018 byla v polském Krakově blahověna Hanna Chrzanowska, která věnovala svůj život péči o nemocné, ve kterých viděla tvář trpícího Ježíše. *„Děkujeme Bohu za svědectví této apoštolky nemocných a snažme se následovat její příklad,“* vyzval v neděli papež František věřící při pravidelné promluvě Regina Caeli.

Hanna Chrzanowska prožila před druhou světovou válkou hlubokou konverzi a kolem roku 1957 se začala věnovat nemocným přímo v jejich domovech a stala se tak průkopnicí hospiců v Polsku. Do

tohoto inovativního systému domácí péče o chudé a nemocné zapojila Chrzanowska nejen profesionální zdravotní sestry, ale podporu získala i u řadových sester, studentů, příbuzných a blízkých nemocných a v neposlední řadě zapojila také farnosti. Starali se nejen o fyzické ale i o duchovní zdraví pacientů, často i těch nevyléčitelně nemocných. Poté, co se stala členkou benediktýnských oblátů, dařilo se jí zajistit pro tyto nemocné i slavení mše svaté přímo v jejich domovech a dokonce pro ně organizovala i duchovní cvičení.

Jedním z jejich prvních spolupracovníků se stal i budoucí papež sv. Jan Pavel II., který ji označil za *„plod druhého vatikánského koncilu: laička, profesionálka, která čerpala z hloubky křesťanské spirituality a žila v úzkém vztahu s Kristem, kterého nacházela ve službě nemocným.“* Hanna Chrzanowska zemřela na následky rakoviny, a když sv. Jan Pavel II. jako krakovský arcibiskup sloužil její pohřeb, řekl o ní: *„Hanna byla vtělením Kristových blahoslavenství, především toho, která říká: 'blahoslavení milosrdní'.“* Byl to také on, který v roce 1998 otevřel proces jejího blahověnění a v loňském červenci papež František schválil dekret k blahověnění na základě zázraku, který se uskutečnil na její přímluvu. V historii církve je to první blahoslavená laická zdravotní sestra.

P. János Brenner (1931-1957)

Posledním z trojice nově blahověněných je P. János Brenner, **mučedník komunismu**, který byl prohlášen za blahoslaveného 1. května 2018 v maďarském městě Szombathely.

Citát z listu Římanům *„Všecko napomáhá k dobrému těm, kdo milují Boha“* (Řím 8,28) stál v centru jeho první homilie a provázel ho také celým jeho krátkým kněžským životem až k mučednické smrti, protože jeho krev pomohla vzkličít **„semenu křesťanství“ v komunistickém Maďarsku**.

Mladý János vstoupil do noviciátu v cisterciáckém klášteře v Zircu a po zrušení řeholních řádů komunistickým režimem dokončil studia v diecézním semináři ve svém rodném městě. Po vysvěcení na kněze se věnoval především výuce náboženství pro děti a mládež. V padesátých letech vládl v Maďarsku podobně jako v naší zemi komunistický režim, který se snažil zabránit katolické výchově nové generace.

Kardinál Amato uvedl o mladém mučedníkovi, že *„vedl mladé k dobrému životu z evangelia, učil je respektovat druhé, pomáhat potřebným, snažit se o souznění v rodinách, byl milovaný všemi, velkými i malými pro průzračný pohled a mladistvý vzhled a veselé vystupování.“* A právě tyto jeho vlastnosti a oblíbenost dráždily komunistickou stranu, která usilovala o ateistickou výchovu.

Po dvou a půl letech jeho kněžské služby se komunisti rozhodli o jeho odstranění léčkou: *„V noci 14. prosince 1957 zavolał P. Jánosovi mladík, který byl dříve jeho ministrantem, aby přinesl svátost pomazání nemocných jeho umírajícímu strýci. Mladý kaplan se ihned vydal na cestu s eucharistií v pouzdru zavěšeném na krku. Byla to však léčka. Jeho tělo nalezené ráno druhého dne na okraji vesnice Zsida neslo známky po 32 ranách dýkou. Levou ruku měl přitisknutou na hrudi, aby chránil eucharistii, stejně jako raně křesťanský mučedník Tarsicius. Jeho vrazi nebyli nikdy identifikováni a odsouzeni,“* uvedl kardinál Amato.

Zavražděnému P. Jánosi Brennerovi, kterému začali přezdívat „maďarský Tarsicius“, bylo mu pouhých 26 let.

Podle zpráv Rádía Vatikán a České biskupské konference

První svaté přijímání slovenských dětí

v misii sv. Cyrila a Metoděje v Brookfieldu 6. května 2018

První řada zleva: Tamara Gonda, David Jakubec, Timea Sičar, Rastislav Grich, Lexie Krupa, Oliver Pavlík

Druhá řada zleva: katechetka Darina Arvajovičová, Mons. Dušan Hladík, Fr. Vojtěch Dvouletý, katechetka Maria Kováčiková

První svaté přijímání českých dětí

v misii sv. Cyrila a Metoděje v Brookfieldu 13. května 2018

První řada zleva: Stella Petraturová, Alžběta Cíchová, Tomáš Zbranek, Ornella Ottová

Druhá řada zleva: Eliška Žvákova, Ema Petraturová, Lukáš Zbranek, Daniel Hanulík, Adriana Böhmová, Isabella Dočkalová

Třetí řada zleva: Mons. Dušan Hladík, Fr. Vojtěch Dvouletý

P. František Sušil známý i neznámý

P. František Sušil

P. František Sušil je bezesporu nejvýznamnějším rodákem Rousínova. Proslavil se svojí prací, která má dosud značný rozměr a rozsah. Stal se uctívanou osobností nejen na celé Moravě, ale v celé České republice. Ve své době byl významován samotným císařem.

Letos je tomu 150 let od chvíle, kdy v Pánu odešel na věčnost. Z vůle městského úřadu a farnosti v Rousínově sestavila Ing. Eliška Škroblová velmi příhodný scénář vzpomínek na tuto významnou osobnost během tohoto roku a velmi výstižnou přednášku o jeho životě pronesl v malém sále místní Záložny v březnu prof. P. ThDr., PhDr. Hýnek Šmerda, Th.D. Z této přednášky vyjímáme následující:

V brněnském církevním časopise Hlas ročník 20. Číslo 16. ze dne 20. června 1868 je uvedeno: „Dáváme pro církev a národ žalostnou zprávu, dne 31. května 1868 ráno o dvou hodinách v Bystřici pod Hostýnem svátostmi opatřen usnul v Pánu František Sušil, čestný kanovník vysoce důstojné královské kapitoly Brněnské, rytíř řádu sv. Anny II. třídy, skutečný rada veledůstojné konsistoře Brněnské, doktor bohosloví a profesor biblického studia Nového zákona, starosta Dědictví svatých Cyrila a Metoděje atd., jedna z předních osob katolického duchovenstva, chloubka církve i národa,

horlivý a vši vědou opatřený obhájce svaté víry naší, přítel a otcovský vychovatel mladého duchovenstva, obětovný podporovatel všech ušlechtilých účelův, jeden z předních náčelníkův literatury naší, jenž sám ve spisech svých si postavil pomník nehynoucí slávy a jehož jméno v národě našem od pokolení do pokolení vděčně připomínáno bude.“

Poslední věta této zprávy je prorocká, i když jsme zažili období, které jí z duchovního hlediska nepřálo, ale v těchto dobách se nedala popřít jeho záslužná práce směřující k uchování národního kulturního dědictví.

P. František Sušil prožil celý svůj život v 19. století. V době, kdy dominovala v paměti lidí francouzská revoluce 1789, po níž následovalo období napoleonských válek, v nichž se pojmy svobody, rovnosti a bratrství proměnily v nový absolutismus. Historie v kultuře předznamenala empirismus a klasicismus. Nevychází se jen z antiky, obrací se i do středověku. Romantismem je obdivována hrdinská minulost našeho národa. Tato nová forma byla vynucená i politicky. Potlačením revolucí (1848), rodí se realismus, který formuje společnost se sklony k historismu. Společenským hnutím se stává železnice a jejími katedrálami jsou budovy nádraží. V této době se vliv duchovenstva uplatňuje v naléhavé potřebě morálky, které pro své humanistické základy je nejbližší učení křesťanských nauk katolické církve, které v prostoru Evropy bylo přijímáno jako cenná deviza občanských vztahů.

Do této doby se narodil v Rousínově 14. června 1804 František Sušil. Prožil zde dětství, v kterém byl formován rodinou k systematickému vzdělávání. Posléze začal studovat na piaristickém gymnáziu v Kroměříži. Ve studiích pokračoval v Brně, kde vystudoval bohosloví a v roce 1827 byl vysvěcen na kněze. Stal se kaplanem v Olbramovicích a od roku 1831 v Komárově. Jeho úsilím bylo sloužit vlasti a církvi. Přelomem v jeho životě se mu stal rok 1837, kdy byl jmenován profesorem

Náměstí a kostel v Rousínově

novozákonní teologie na bohoslovceckém ústavu v Brně. Toto povolání mu umožnilo činnost buditelskou a spisovatelskou. Měl rovněž vliv na dorůstající kněžské generace. Přestože v pozdějším věku byl velmi nemocný, trpěl dnou a plicní chorobou. Jakmile se potíže zmírnily, opět plný energie, kterou nešetřil, se obětoval svým cílům důsledně a poctivě, až nemocem podlehl.

P. František Sušil uplatňoval své nadání a talent v několika oblastech tvorby. Od 40. let počal uveřejňovat své verše, posléze dal přednost činnosti prozaické. K tomuto úkolu byl velmi dobře vybavený, ovládal řečtinu a latinu a potíže mu nedělal žádný jazyk v Evropě, všemi se domluvil. Provedl výklad spisů starých otců apoštolských (od 1. do 7. stol.). Přeložil spis Josefa Flávia „O válce židovské“ (1859). Stěžejním jeho dílem je překlad Nového zákona s obsáhlým výkladem. Pracoval na něm třicet let. Obsahuje 8 svazků tištěných ve dvou sloupcích drobným písmem na každé stránce, v úhnu na 2 750 stran. Z teologického hlediska se považuje tato práce za nejhlubší a nejrozsáhlejší úkol, kterým přispěl ke kvalitě církevního učení. Zabýval se též hymnologií, skládal a překládal náboženské písně.

*Připravil Ing. Václav Illavý
Rousínov, Česká republika*

Srdečně Vás zveme na

PIKNIK NA DEN OTCŮ

na zahradě České misie

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

v neděli 17. června 2018

od 12:00 v poledne do setmění

**K poslechu, zpěvu a tanci
hraje oblíbený**

DJ TONY

vystoupí též

skupina Borůvky

K jídlu bude jako specialita

srnčí guláš

dále teplé uzeniny, bramboráky a pečivo všeho druhu.

K pití bude točená Plzeň, víno a limonády.

Také nebude chybět zmrzlina.

Vstup volný

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken

Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home

10501 West Cermak Road

Westchester, Illinois 60154

*Other Funeral Home locations
available upon request*

Direct Line: 773-910-3400

Chapel: 708-562-5900

e-mail:

marikbaken@sbcglobal.net

*Continuing the Marik Family Tradition
of Funeral service*

Upřímná vzpomínka

*Před jednadvaceti roky 8. června 1997 na Boží zavolání
odešel náhle z našeho středu náš milovaný otec,
starostlivý a dobrácký dědeček a strýc, pan*

Henry Vicenik

rodák ze Zahorovic na Moravě

Všem přátelům v rodné vlasti i jeho osobním
a spolkovým přátelům v USA,
kteří si na něj dosud pamatují,
děkujeme za vřelou modlitbu a upřímnou vzpomínku
u příležitosti 21. výročí jeho odchodu na věčnost.

Henry a Barbara, Thomas a Mary Vicenik, synové a snachy

Deborah a James Hojnicki, dcera a zeť

Henry, Jenny a Jonathan Vicenik

Rachel a William Irwin

Danielle a Thomas Hojnicki, vnoučata

Matthew, Hugh, Corrine a + Rosalee Vicenik,

Marshall Irwin, právnučata

CZECH CATHOLIC UNION

**5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127**

Fraternal Life Insurance

Since 1879

1-216-341-0444

Robert L. Cermak, President

Chicago Representatives

Loretta Moravec

1-708-484-3162

Dolores Jacklin

1-630-968-1292

**Československý Americký Kongres
a obec Crest Hill, IL**

Vás srdečně zvou na

VZPOMÍNKOVOU SLAVNOST

na památku 76. výročí

VYHLAZENÍ LIDIC

v neděli 10. června 2018 v 11.00 am

**Lidice Park Memorial,
Hosmer Lane, Crest Hill, IL 60403**

Pout' do Indiany

plánovaná na neděli 10. června 2018

SE NEKONÁ

Česká Misie Vás srdečně zve na

RUMMAGE SALE

1. a 2. června 2018 od 9.00 AM do 4.00 PM

8. a 9. června 2018 od 9.00 AM do 4.00 PM

v areálu Českého kostela

9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513

Nabízíme:

Drobný nábytek, kabinety, stoly, židle,
šaty, hračky, sportovní potřeby,
domácí a kuchyňské potřeby,
elektroniku a mnoho dalších věcí.

**Prosíme členy a přátele misie
o darování dalších vhodných věcí
pro tuto akci.**

Prosíme však, noste jen věci čisté a kvalitní,
co patří do odpadu vyhoďte hned doma.

Za pomoc předem děkujeme.

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Ústředna Moravských Spolků

Vás srdečně zve na

Výroční piknik

v neděli 24. června 2018

od 11.00am do 5.00pm

Kiwanis Park

za nádražím u městské radnice

8820 Brookfield Ave.,
Brookfield, Illinois 60513

Dobré jídlo.

Dobré pití všeho druhu.

Dobrá zábava.

Hudba, tanec, hry pro děti.

Srdečné blahopřání

Marii Murárikové

k významnému životnímu jubileu

**Milá maminko, děkujeme Ti za Tvoji lásku,
neúnavnou práci a trpělivost s námi
a k Tvým narozeninám Ti přejeme
hojnost Božího požehnání,
pevné zdraví a vše nejlepší**

manžel Láďa

a dcery Lenka a Jana

Připojujeme se k blahopřání milé jubilantce, věrné křesťance
z České katolické misie a dlouholeté člence Misijní rady.

Milá Marie, vyslovujeme Vám tisíceré díky za Vaši obětavou
spolupráci, ve které se podílíte na všech akcích naší misie.

Je to Vaše pravidelná účast na mších svatých a všech
pobožnostech a duchovních aktivitách, které u nás v kostele
konáme a dále všestranná pomoc v nekonečné řadě kulturních
a dalších podniků, jako jsou zábavy, pikniky, oslavy všeho
druhu, besídky, občerstvení při divadelních představeních,
organizace garage sale, příprava cen do tomboly a mnoho a
mnoho dalšího. Taktéž Vám chceme vyslovit upřímně Pán
Bůh zaplat' za nezištnou pomoc při opravách a údržbě kostela
a misijního domu, kde jste s manželem odpracovali stovky
brigádnických hodin. Děkujeme za pomoc při propagaci všech
akcí misie, organizaci poutí a další obětavou pomoc mnoha
jiným krajským organizacím. Kéž Vám to všechno
dobrotivý Bůh mnohonásobně odmění.

**Do dalších let života Vám přejeme a
v modlitbách vyprošujeme všechny potřebné
milosti, stálou duševní a tělesnou svěžest,
Boží lásku a pokoj v srdci a
splnění všech Vašich osobních přání a tužeb.**

Mons. Dušan Hladík,

Fr. Vojtěch Dvouletý,

Misijní rada a přátelé z České misie v Chicagu

Gaudete et exsultate (1)

Apoštolská exhortace papeže Františka

O povolání ke svatosti v současném světě

1. „Radujte se a jásejte“ (Mt 5,12) - říká Ježíš těm, kdo jsou pronásledováni nebo ponižováni kvůli Němu. Pán žádá všechno a nabízí pravý život, štěstí, pro které jsme byli stvořeni. Chce nás mít svatými a neočekává, že se spokojíme s průměrnou, ředěnou a nekonzistentní existencí. Již první stránky Bible různými způsoby podávají povolání ke svatosti. Abrahamovi Pán navrhol: „Chod' před mnou a buď dokonalý“ (Gen 17,1).

2. Netřeba zde očekávat traktát o svatosti se spoustou definic a distinkcí, které by mohly toto důležité téma obohatit, popřípadě analýzu jednotlivých prostředků posvěcování. Mým skromným cílem je nechat ještě jednou rozeznít povolání ke svatosti ve snaze vtělit jej do aktuálního kontextu, s jeho riziky, výzvami a příležitostmi. Pán totiž každého z nás vyvolil, „abychom byli před ním svatí a neposkvěnění v lásce“ (Ef 1,4).

Kapitola I.

POVOLÁNÍ KE SVATOSTI

Svatí nás pobízejí a provázejí

3. V listě Židům je zmíněno několik svědků, kteří nás pobízejí „vytrvale běžet o závod, který je nám určen“ (Žid 12,1). Mluví se tam o Abrahamovi, Sáře, Gedeonovi a dalších (srov. Žid 11), a především jsme vybízeni uvědomit si, že existuje „nesmírné množství těch, kteří se na nás dívají“ (Žid 12,1), podněcují nás, abychom nestáli u cesty, a stimulují nás, abychom pokračovali v cestě k cíli. Mezi nimi může být naším matkou, babičkou či jiní blízcí lidé (srov. 2 Tim 1,5). Možná, že jejich život nebyl vždycky dokonalý, avšak i uprostřed nedokonalosti a pádů pokračovali v cestě a našli zalíbení u Pána.

4. Svati, kteří již dosáhli Boží přítomnosti, jsou s námi spojeni pouty lásky a společenství. Dosvědčuje to kniha Zjevení, když mluví o mučednících, kteří se za nás přimlouvají: „Uviděl jsem pod oltářem duše těch, kteří byli zabiti pro Boží slovo a pro svědectví, které vydali. A volali ze všech sil: »Pane svatý a věrný, kdy konečně vykonáš soud?«“ (Zj 6,9-10). Můžeme říci, že „jsme obklopeni a vedeni Božími přáteli. [...] Nemusím nést sám to, co bych ve skutečnosti sám nikdy nemohl unést. Zástup svatých mě chrání, podporuje mě a nese“ (Benedikt XVI, Homilie při inauguraci pontifikátu, 24.4.2005).

5. V beatifikačních a kanonizačních procesech se berou v potaz znamení hrdinského uplatňování ctností, obětí života v mučednictví a také případy obětování vlastního života za život druhých. Toto darování je výrazem následování Kristova příkladu a je hodné obdivu věřících (V každém případě se ovšem předpokládá pověst svatosti a alespoň řádný stupeň prokazování křesťanských ctností - Motu proprio *Maiorem hac dilectionem*, 11.7.2017). Připomeňme například blahoslavenou Marii Gabriellu Sagheddu, která nabídla svůj život za jednotu křesťanů.

Svatí odvedle

6. Nemyslíme jenom na blahoslavené a kanonizované. Duch Svatý uděluje svatost především svatému věřícímu Božímu lidu, protože „Bůh si nepřál posvětit a spasit lidi jednotlivě, s vyloučením jakéhokoli vzájemného vztahu, nýbrž chtěl z nich vytvořit lid, který by ho vpravdě uznával a svatě mu sloužil“ (*Lumen gentium*, 9). Pán zachránil lid v dějinách spásy. Nikdo se proto nespasí sám, jako izolovaný jedinec, ale Bůh nás přitahuje a počítá se složitým tkanivem meziosobních vztahů, které vznikají v lidské společnosti: Bůh chtěl vstoupit do lidové dynamiky, do dynamiky lidu.

7. Rád spatřuji svatost v trpělivém Božím lidu: v ženách, které s tolikou láskou vychovávají svoje děti, v mužích, kteří pracují, aby domů přinesli chléb, v nemocných, starých řeholnicích, které se stále usmívají. V tomto vytrvalém každodenním ubírání se vpřed spatřuji svatost bojující církve. Častokrát jde o svatost „odvedle“, tedy o ty, kteří žijí blízko nás, jsou odleskem Boží přítomnosti anebo - jinými slovy - „střední třídou svatosti“ (srov. Joseph Malegue, *Pierres noires. Les classes moyennes du Salut*, Spes, Paris, 1958).

8. Nechme se podnítit znameními svatosti, jež nám Pán podává prostřednictvím těch nejobyčejnějších členů lidu, který „má účast také v Kristově prorockém poslání tím, že rozšiřuje jeho živé svědectví především životem víry a lásky“ (*Lumen gentium*, 12). Pomysleme, jak nám navrhuje svatá Terezie Benedikta od Kříže, že skrze mnohé z nich se rodí pravé dějiny: „V nejtemnější noci povstávají ti největší proroci a svatí. Nicméně, životodárný proud mystického života zůstává neviditelný. Rozhodující události světových dějin byly jistě podstatně ovlivněny dušemi, o kterých není v dějepisných knihách řečeno nic. A kterým duším vděčíme za rozhodující události našeho osobního života – to je něco, co se dozvíme, teprve v den, kdy bude zjeveno vše, co je skryto“ (*Verborgenes Leben und Epiphanie*: GW XI, 145).

9. Svatost je nejkrásnější tvář církve. Také mimo katolickou církev a ve velice odlišných prostředích však Duch probouzí „znamení, která pomáhají samotným Kristovým učedníkům“ (Jan Pavel II. *Nuovo millennio ineunte*, 56). Na druhé straně nám svatý Jan Pavel II. připomněl, že „svědectví Kristu až k prolití krve je společný poklad katolíků, pravoslavných, anglikánů i protestantů“ (*Tertio millennio adveniente*, 37). Během krásné ekumenické připomínky, které předsedal v Koloseu, prohlásil, že mučedníci představují „odkaz, který promlouvá vznešeněji než faktory rozdělení“ (Homilie při ekumenické připomínce svědků víry 20. století, 7.5.2000).

Pán povolává

10. To vše je důležité. Nicméně, touto exhortací bych především rád připomněl povolání ke svatosti dané Pánem každému z nás, také tobě: „Buďte svatí, neboť já jsem svatý“ (Lv 11,44; 1 Petr 1,16). Druhý vatikánský koncil na to položil mocný důraz: „Všechny věřící křesťany, vybavené v každém povolání a stavu tolika a tak velikými prostředky spásy, volá Pán – každého jeho

vlastní cestou – k dokonalé svatosti, jako je dokonalý sám Otec“ (*Lumen gentium*, 11).

11. „Každého jeho vlastní cestou“, říká koncil. Není tedy třeba klesat na mysli při pohledu na vzory svatosti, které se jeví nedostupné. Existují svědectví, která jsou užitečná, povzbuzují nás a motivují, ale nikoli proto, abychom je kopirovali, což by nás dokonce mohlo vzdalovat od té jediné a specifické cesty, kterou Pán vyhradil nám. Záleží na tom, aby každý věřící rozpoznal svoji vlastní cestu a dal vzejít tomu nejlepšímu ze sebe, co do něho zcela osobně vložil Bůh (srov. 1 Kor 12,7), a nevyčerpával se ve snaze napodobovat něco, co není zamýšleno pro něho. Všichni jsme povoláni být svědky, ale „existuje mnoho existenciálních forem svědectví“ (Hans Urs von Balthasar, *Teologie e santità*, *Communio* VI/87, 489). Když totiž velký mystik, svatý Jan od Kříže, psal svoji *Duchovní píseň*, snažil se vyhýbat pravidlům ustáleným pro všechny a vysvětloval, že jeho verše byly napsány, aby z nich každý měl prospěch „po svém způsobu“ (*Duchovní píseň*, Prolog, 2). Božský život se totiž sdílí „jedním tímto a druhým oním způsobem“ (14,2).

12. Mezi různými formami chcí zdůraznit také „ženský talent“ projevující se v ženských stylech svatosti, jež jsou nezbytné pro odlesk Boží svatosti v tomto světě. Právě v dobách, kdy byly ženy nejvíce vylučovány, Duch svatý vzbudil světky, jež jejich kouzlo vyvolalo nový duchovní dynamismus a významné reformy v církvi. Můžeme zmínit svatou Hildegardu z Bingen, svatou Brigitu, svatou Kateřinu Sienskou, svatou Terezií z Avily či svatou Terezií z Lisieux. Považuji však za důležité zmínit spoustu neznámých či zapomenutých žen, které každá svým způsobem nesly a proměňovaly rodiny a společenství silou svého svědectví.

13. To by mělo nadchnout a povzbudit každého, aby ze sebe vydal všechno ve snaze dorůst do onoho jedinečného a neopakovatelného projektu, který pro něho či pro ni Bůh od věčnosti vysnil: „Dříve než jsem tě utvořil v lůně, znal jsem tě; dříve než jsi vyšel z mateřského života, posvětil jsem tě“ (*Jer* 1,5).

Také pro tebe

14. Ke svatosti není třeba být biskupem, knězem, řeholnicí či řeholníkem. Častokrát jsme pokoušeni myslet si, že svatost je vyhrazena těm, kdo mají možnost zachovávat odstup od běžného zaměstnání, aby se věnovali modlitbě. Tak to není. Všichni jsme povoláni být svatými tím, že budeme žít lásku a nabízet každému svědectví v každodenním zaměstnání tam, kde jsme. Jsi zasvěcená nebo zasvěcený? Buď svatý (svatá) tím, že budeš radostně prožívat svoje zasvěcení. Jsi ženatý či vdaná? Buď svatý v lásce a oddanosti vůči své manželce či manželovi, jako Kristus a církev. Jsi pracující? Buď svatý poctivou a kompetentní prací ve službě bratřím. Jsi matka či babička? Buď svatá trpělivým vyučováním dětí, aby následovali Ježíše. Máš pravomoc? Buď svatý zápasem o obecné dobro a zřikáním se svých osobních zájmů.

15. Dovol milosti svého křtu přinášet plody na cestě svatosti. Všechno nech otevřené Bohu a s tímto cílem se rozhodni pro Něho, vol Boha stále znovu. Neklesej na mysli, protože máš sílu Ducha svatého, která to umožňuje, a svatost je v zásadě plodem Ducha svatého v tvém životě (srov. *Gal* 5,22-23). Když jsi pokoušen sednout na lep svojí slabosti, pozvedni oči k Ukřižovanému a řekni: „Pane, jsem ubožák, ale ty můžeš učinit zázrak, abych byl trochu lepší.“ V církvi, svatí i hřešící, se nachází vše, co je potřeba k růstu ve svatosti. Pán ji obdařil Slovem, svátostmi, svatyněmi,

komunitním životem, svědectvím svatých a mnohotvárnou krásou, plynoucí z Pánovy lásky, „jako nevěstu ozdobenou šperky“ (*Iz* 61,10).

16. Tato svatost, k níž tě volá Pán, roste malými skutky. Například: nějaká paní jde nakupovat na trh, potká sousedku, začnou si povídat a padne nějaká kritika. Paní si však řekne: »Ne, nebudu o nikom mluvit špatně.« Toto je krok směrem ke svatosti. Potom se doma svého syna zeptá na jeho plány, a přestože je unavena, sedne si k němu a trpělivě a citlivě mu naslouchá. To je další obět, která posvěcuje. Potom zakusí nějakou úzkost, ale připomene si lásku Panny Marie, vezme růženec a s vírou se modlí. To je další krok ke svatosti. Potom vyjde na ulici, potká chudáka, zastaví se a citlivě s ním rozmlouvá. Také toto je krok vpřed.

17. Někdy život klade větší výzvy, jejichž prostřednictvím nás Pán vybízí k novým konverzím, jež umožní Jeho milosti projevit se v našem životě lépe, „abychom se stali účastnými jeho svatosti“ (*Žid* 12,10). Jindy jde jen o to, najít dokonalejší způsob života toho, co již děláme: „Existují vnuknutí, která směřují pouze k nějakému mimořádnému zdokonalení běžného křesťanského života“ (František Sáleský, *Pojednání o lásce k Bohu*, VIII, 11). Když byl kardinál Van Thuan ve vězení, netrápil se čekáním na svoje osvobození. Rozhodl se „prožívat přítomný okamžik tím, že jej naplňoval láskou“, a způsob, kterým to konkretizoval spočíval ve „využívání příležitostí, jež se během dne naskytou, k mimořádnému provedení obyčejných skutků“ (Francois Nguyen Van Thuan, *Cay-Vong*, 16.8. 1975).

18. Takto z podnětu božské milosti vytváříme mnoha skutky onu podobu svatosti, kterou Bůh pro nás vysnil, přičemž si nepočínáme jako soběstačné bytosti, nýbrž „jako dobří správcové rozmanité Boží milosti“ (1 *Petr* 4,10). Dobře učili biskupové Nového Zélandu, že lze milovat bezpodmínečnou Pánovou láskou, protože Vzkříšený svůj mocný život sdílí s tím našim slabým: „Jeho láska nemá meze a jakmile ji jednou dal, nikdy ji nevzal zpět. Byl bezpodmínečný a zůstal věrný. Není snadné takto milovat, protože jsme často velice slabí. Avšak právě proto, abychom mohli milovat jako nás miloval On, sdílí Kristus svůj vzkříšený život s námi. Náš život tak dokazuje působení Jeho moci také uprostřed lidské slabosti“ (Biskupská konference Nového Zélandu, *Healing love*, 1.1.1988).

Tvoje poslání v Kristu

19. Křesťan nemůže přemýšlet o svém poslání, aniž by jej pojal jako cestu ke svatosti, „neboť to je vůle Boží: vaše posvěcení!“ (1 *Sol* 4,3). Každý světec je posláním, Otcovým projektem odlesku a vtělení určitého aspektu evangelia v určitém dějinném okamžiku.

20. Toto poslání nachází plnost smyslu v Kristu a lze je chápat pouze ve vztahu k Němu. Svatost v podstatě znamená prožívat v jednotě s Ním tajemství Jeho života. Znamená to sjednotit se jedinečně a osobně se smrtí a zmrtvýchvstáním Pána, v neustálém umírání a zmrtvýchvstávání s Ním. Může však označovat i reprodukování různých aspektů Ježíšova pozemského života v našem vlastním životě: skrytý život, komunitní život, sblížení s těmi posledními, chudobu a další projevy jeho darování se z lásky. Kontemplace těchto tajemství, jak navrhoval svatý Ignác z Loyoly, nás vede k tomu, abychom je vtělovali do svých rozhodnutí a postojů (srov. *Duchovní cvičení*, 102-312). „Všechno je v Ježíšově životě znamením jeho tajemství“ (KAC, 515). „celý Kristův život je zjevením Otce“ (*tamt.*, 516). „celý Kristův život je tajemstvím vykoupení“ (*tamt.*, 517). „celý Kristův život je tajemství soustředění

dějin spásy v Kristu jako Hlavě“ (*tamt.*, 518) a „tak nám Kristus umožňuje, abychom všechno, co on prožil, mohli prožívat v něm a aby to on prožíval v nás“ (*tamt.*, 521).

21. Otcovým plánem je Kristus a my v něm. Kristus vlastně miluje v nás, protože „svatost není ničím jiným než plně prožívanou láskou“ (Benedikt XVI., *Katecheze na gen. audienci*, 13.4.2011) a tudíž „měřítko svatosti je dáno formátem, kterého dosáhne Kristus v nás tím, že celý svůj život připodobňujeme silou Ducha Svatého Jeho životu“ (). Takto je každý světec poselstvím, že Duch Svatý bere z bohatství Ježíše Krista a dává svému lidu.

22. K rozpoznání toho, co nám chce Pán říci prostřednictvím nějakého světece, není třeba zdržovat se podrobnostmi, protože mohou zahrnovat také omyly a pády. Ne všechno, co říká nějaký světec, je zcela věrně evangelium; ne všechno, co koná je opravdové a dokonalé. Je zapotřebí rozjímat o jeho životě jako celku, o celé pouli jeho posvěcování, o jeho postavě, která odráží něco z Ježíše Krista a vysvětlí, když se podaří poskládat smysl celku jeho osobnosti. (srov. Hans Urs Von Balthasar, *Teologia e santità*, *Communio* VI/87, 486-493).

23. Je to silná výzva pro nás všechny. Také ty potřebuješ pojmut celek svého života jako poslání. Zkus to nasloucháním Bohu v modlitbě a rozpoznáním znamení, která ti nabízí. Stále se ptěj Ducha, co od tebe Ježíš očekává v jednotlivých chvílích tvého poslání. Dovoľ mu, aby v tobě vytvořil osobní tajemství odrážející Ježíše Krista v dnešním světě.

24. Ať se ti shůry dostane možnosti rozpoznat, jaké Ježíšovo slovo či poselství chce Bůh sdělit světu tvým životem. Nechej se proměnit, obnovit Duchem, aby to bylo možné, a tvoje cenné poslání nezaniklo. Pán ho dovrší i uprostřed tvých omylů a negací, jen když neopustiš cestu lásky a zůstaneš otevřený Jeho nadpřirozenému působení, které očisťuje a osvěcuje.

Posvěcující činnost

25. Poněvadž nelze chápat Krista bez království, které přinesl, je tvoje poslání neoddelitelné od budování království: „Nejprve tedy hledejte Boží království a jeho spravedlnost“ (*Mt* 6,33). Tvoje identifikace s Kristem i Jeho tužbami v sobě zahrnuje závazek budovat spolu s Ním toto království lásky, spravedlnosti a pokoje pro všechny. Sám Kristus ho chce žít s tebou, ve všech nezbytných námáhách a odříkáních, ale také radosti a užitku, jež ti bude moci nabídnout. Proto se neposvětiš, neodevzdáš-li svoji tělo i duši, abys ze sebe v tomto nasazení vydal to nejlepší.

26. Není zdravé obližet si mlčení a nenávidět setkání s druhým, přát si odpočinek a odmítat činnost, vyhledávat modlitbu a podceňovat službu. Všechno může být přijato a integrováno jako součást vlastní existence v tomto světě a stát se součástí cesty posvěcování. Jsme povoláni žít rozjímavě také uprostřed činnosti a posvěcujeme se v zodpovědném a velkodušném plnění svého poslání.

27. Copak nás může Duch Svatý poslat plnit nějaké poslání a současně žádat, abychom od něho utekli anebo se vyhnuli naprostému odevzdání kvůli zachování vnitřního pokoje? Někdy přesto máme pokušení klást pastoraci a nasazení ve světě na druhé místo, jako by to byla „rozštěkanost“ na cestě posvěcování a vnitřního pokoje. Zapomíná se, že „život nedostává poslání, nýbrž je posláním“ (Xavier Zubiri, *Naturaleza, historia, Dios*, Madrid 1999, 427).

28. Nasazení, podnícené úzkostí, pýchou a potřebou ukázat se a vládnout, zajisté nebude posvěcující. Vyzváním je žít vlastní darování tak, aby úsilí mělo evangelní smysl a stále více bylo ztotožněno

s Ježíšem Kristem. Proto se často mluví např. o spiritualitě katechistů, spiritualitě diecézního kléru, spiritualitě práce. Z téhož důvodu jsem uzavíral exhortaci *Evangelii gaudium* pojednáním o spiritualitě poslání, encykliku *Laudato si'* ekologickou spiritualitou a *Amoris laetitia* spiritualitou rodinného života.

29. Neznamená to pohrdat chvílemi pokoje, samoty a ztišení před Bohem. Naopak. Neustálé novinky technologických nástrojů, přitažlivost cestování a bezpočet konzumních nabídek někdy nedávají prostor Božímu hlasu. Všechno vyplňují slova, povrchní záliby a stále se stupňující lomozy. Tam nekraluje radost, nýbrž nespokojenost toho, kdo neví, proč žije. Jak tedy neuznat, že potřebujeme zastavit tento horečnatý běh, abychom našli osobní prostor, který je někdy bolestivý, ale vždycky užitečný, a nastolili tak upřímný dialog s Bohem? Jednou budeme muset pohlédnout do tváře pravdy o sobě samých, abychom se dali prostoupit Pánem, a ne vždycky toho lze dosáhnout, „nespatříme-li kraj propasti toho nejtísnivějšího pokušení, nezakusíme-li závrat hloubky nejzoufalější opuštěnosti, neocitíme-li se absolutně sami na vrcholku té nejradikálnější samoty“ (Carlo Maria Martini, *Le confessioni di Pietro*). Tak objevíme velké motivace, které nás pohánějí, abychom svoje povinnosti žili až do dna.

30. Nástroje zábavy, které se vnucují v nynějším životě, nás rovněž vedou k absolutizaci volného času, ve kterém můžeme ona zařízení, skýtající povyražení a povrchní radosti, používat neomezeně (Je však třeba rozlišovat povrchní zábavu od zdravého odpočinku, který nás v rozjímavém duchu ochoty otevírá druhému i realitě.) Následky toho doléhají na naše poslání. Slábne náš závazek a začíná ochabovat služebná ochota a velkodušnost. Znetvořuje se duchovní zkušenost. Copak může být duchovní horlivost zdravá, poji-li se s mrzutostí při šíření evangelia anebo ve službě druhým?

31. Je zapotřebí ducha svatosti, který pronikne samotu i službu, niternost i evangelizační nasazení tak, aby každý okamžik byl výrazem lásky prokazané před Božím pohledem. Takto se každý moment stane schůdkem na cestě našeho posvěcování.

Živější, lidsější

32. Neměj strach ze svatosti. Neodejme ti síly, život a radost. Zcela naopak, protože se staneš tím, kým tě zamýšlel Otec, když tě stvořil, a budeš věrný svému vlastnímu bytí. Závislost na Ném nás osvobozuje od otroctví a přivádí k uznání naší důstojnosti. Tato skutečnost se ukazuje na svatě Josefině Bakhitě, která „byla unesena, prodána do otroctví v útlém věku sedmi let a značně trpěla v rukách krutých majitelů. Nicméně, pochopila hlubokou pravdu, že Bůh a nikoli člověk je pravým pánem každé lidské bytosti, každého lidského života. Tato zkušenost se stává zdrojem velké moudrosti této pokorné dcery Afriky“ (Jan Pavel II., *Homilie při kanonizaci*, 10.2000).

33. Každý křesťan se v míře svého posvěcení stává pro svět užitečným. Biskupové západní Afriky nás učí: „Jsme povoláni dávat se evangelizovat v duchu nové evangelizace a evangelizovat tím, že podpoříme všechny pokřtěné, aby přijali svoji roli být kdekoli soli země a světlem světa“ (RECOWA-CERA, *Pastorační list na závěr II. plenárního zasedání*, Accra, 29.2.2016).

34. Neměj strach mít co nejvíce nahoru, dát se milovat a osvobodit Bohem. Neměj strach dát se vést Duchem svatým. Svatost tě nečiní méně lidským, protože je setkáním tvé slabosti se silou milosti. Jak říkal Leon Bloy, v životě vlastně „existuje pouze jediný smutek, totiž nebýt svatým“ (*Chudá žena*, II,27, Paříž 1897).

Pokračování příště.

Překlad Milan Glaser – Rádio Vatikan

Křesťanský životní princip

Při poslední večeři předkládá Ježíš svůj životní princip a ukazuje svým apoštolům i nám cestu k následování; „*Toto je mé tělo, které se za vás vydává, a tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví, to číňte na mou památku.*“ Avšak hned potom, co se jim takto vydal, se apoštolové začali mezi sebou hádat, „kdo z nich by měl být považován za největšího.“ (Lk 22,24)

Po třech letech života s Ježíšem, největším ze všech duchovních vůdců, jsou učedníci stále v **zajetí svých starých omylů**. Jsou malicherní, soutěživí, sebestřední. A tak se jim Ježíš v posledních hodinách svého života snaží připomenout své **ústřední poselství**. Umyje jim podle židovského obyčeje nohy a světuje jim velmi vážné napomenutí o mocných tohoto světa: *Kdo mezi vámi je největší, buď jako poslední, a kdo je v čele, buď jako ten, který slouží...* (Lukáš 22,25-27)

Ježíš, který byl s apoštoly většinu času sám, je učil a připravoval na jejich poslání. Jeho ústředním poselstvím bylo **hlásání o Božím království**. Království je Božím **pozváním**. Bůh zve celé lidstvo k důvěrnému **vztahu lásky**. Můžeme si představit, jak Bůh láskyplně a s úsměvem rozpíná svou náruč k objetí: „*Pojďte ke mně. Já budu vaším Bohem a Vy budete mým lidem, dětmi mého srdce!*“ Toto volání nebo pozvání se netýká jen nás jako jednotlivců, ale i našich bratří a sester. Francouzský básník *Charles Péguy* napsal: „*Nepokoušejte sejít k Bohu sami. Půjďte-li, určité vám položí zdrcující otázku: Kde jsou tvoji bratři a sestry?*“ **Mobu říci Bohu „ano“, jen když řeknu „ano“ vám, svým bratřím a sestrám.**

Království Boží vyžaduje také naši svobodnou odpověď lásky. Když v modlitbě Páně říkáme „*Přiď království Tvé!*“, modlíme se, abychom my všichni dokázali říci své velké „ano“ (a s ním ovšem i všechna ta malá „ano“, která jsou v něm zahrnuta) jak k sobě navzájem, tak k našemu Otci.

Zdá se mi jasné, že právě toto chtěl po celou dobu Ježíš objasnit Petrovi. Zvláště při poslední večeři, chtěl zdůraznit především to, že jeho království je **královstvím lásky**. Není místem, kde by platily zákony moci nebo kde by lidé soupeřili. Není to hřiště rozkoše ani přístav pro ty, kdo

nemají odvahu o něco usilovat. Vážnou a jedinou podmínkou vstupu do Božího království je zvolit si lásku za svůj životní princip. „*Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.*“ (Jan 13,35)

A tak Ježíš Petrovi sděluje, že kdyby nemohl toto přijmout, nemohl by být jeho partnerem. Ježíš chce vědět, zda mělo jeho poučení u apoštolů nějakou odezvu. Nejspíš objevil v apoštolech stejný nedostatek pochopení, jaký tak často nacházíme v sobě i my. V Markově evangeliu se Ježíš celkem sedmnáctkrát ptá apoštolů (jednou jsem to počítal!): „*Ještě nerozumíte?*“

A já bych si měl stále znovu a znovu klást otázku: „Rozumím tomu? Doopravdy věřím, že mě Ježíš vyzývá, abych přijal životní princip lásky za svůj vlastní? Chápu doopravdy, že takový závazek je jedinou cestou k pravému a trvalému štěstí?“ To jsou otázky, jejichž odpovědi leží někde hluboko v mém nitru.

John Poweb
Z knihy *Láska bez podmínek*
Vydalo nakladatelství Portál 2010

MLADÝM

Je rozumné věřit v Pána Boha?

Četl jsem před nedávnem zamyšlení studentů prvního ročníku gymnázia. Věnovali se tématu „Proč dnes (ne)věřit. Vyjmenovávali důvody, kvůli nimž někteří dnes v Boha nevěří, a jiní naopak věří. Často na konci psali, že respektují životní postoj lidí kolem sebe. Nejednou šli i s kůží na trh a otevřeně vyjádřili své vlastní přesvědčení.

Pestrost pohledů jsem očekával a na „kvalitu“ (závažnost) důvodů jsem se těšil. Zaujal mě však opakovaný argument poznání a technických vymožeností. Silně jsem ho totiž vnímal přítomný již za časů svého dětství. Velice zjednodušeně bych to vyjádřil následovně.

Lidé v dřívějších dobách prý věřili v Boha (nebo v bohy), protože si mnoho věcí nedokázali vysvětlit. Byli také „krátkí“ na přírodu, na nemoci. Jak by se to vše dalo zvládnout bez Boha? *Ale dnes...* Dnes je situace jiná! Věda na vysoké úrovni, technické vymoženosti jakbysmet. S čím si člověk tenkrát neporadil, si dnešní člověk už hlavu lámat nemusí, protože si to vysvětlí vědou a udělá sám - pomocí techniky a vynálezů. Závěr: Proč by měl nějaký bůh vůbec existovat? Není pro něj místo. Dnes už ho člověk prostě nepotřebuje.

Když nad tím tak přemýšlím, vrtá mi hlavou *jaký obraz o Bohu (nebo bohu)* z toho vyplývá. Použil bych pro takového boha pojmenování „bůh nutnosti“. To znamená, že lidé *museli* nějakého boha mít, jinak by „život nedali“. Z pohledu dnešního člověka bůh vlastně měl zvládat to, na co člověk v minulosti neměl. Idea Boha tenkrát suplovala roli dnešní vědy a techniky. (Ponechme stranou fakt, že dnešek přináší člověku také nové problémy a otázky, o nichž zase lidé minulosti neměli ani potuchy.

Proč by měl nějaký Bůh vůbec existovat?

Teoreticky tedy vzhledem k přítomnosti nevysvětleného a záhadného by měla mít víra v Boha šanci i dnes.) Pro moderního člověka už Bůh není k životu nutný, potřebný. A pokud dnes někdo v Boha věří, tak je to (podle úvah studentů) někdo, kdo na život nestačí a díky víře se mu

dostává alespoň nějaké útěchy, byť z pohledu „rozumného“ člověka pouze fiktivní. Logický závěr: Proto dnes musí v Boha věřit méně lidí než dříve.

Napadají mě dvě věci. Zaprvé: Není náhodou obraz o „bohu nutnosti“ přítomný v lidech minulosti i současnosti, jen s tím rozdílem, že dříve podporoval spíše víru v tzv. boha, zatímco dnes nikoli (protože, jak bylo řečeno, člověk už si mnoho věcí vysvětlí a udělá sám)? A zadruhé: Není v obrazu o „bohu nutnosti“ příliš mnoho lidského? Myslím tím, že „člověk potřebuje“, „pro člověka je nutné“. Ale co když Bůh skutečně existuje? Co když náhodou zaklepe nějakým svým způsobem na naše dveře, ale my to pro vlastní uvažování a potřeby nevnímáme? Bude nutné si uvědomit rozdíl mezi *obrazem* o Bohu a *existencí* Boha samotného. Mezi „bohem lidské potřeby“ a „Bohem živým a skutečným“ (výraz z 1 Sol 1,9 podle Českého ekumenického překladu), který může navázat rozhovor i s dnešním člověkem. Jen jestli mu „našinec“ (dnešní člověk) dá vůbec šanci.

Vzhledem k některým setkáním Boha s člověkem, o kterých vypráví Bible (Gn 12; Ex 3-4; 1 Sam 3) však hledím do budoucnosti s nadějí. Ve své době to byl vždy jeden Abrahám, jeden Mojžíš nebo jeden Samuel. Oni Boha nehledali, ani k němu nevolali. Byl to však On sám, kdo na ně trpělivě čekal, kdo jako první oslovil, případně vícekrát volal, až se přece jenom - obrazně řečeno – „jejich pohledy konečně setkaly.“

Antonín Pražan, SDB
Salesiánský magazín 2/2018

Příběh slovácké štóly

Člověk, který druhou únorovou sobotu 2011 zavítal do brněnské katedrály sv. Petra a Pavla, mohl být účasten krásné události. Možná by někdo namítl, že kněžské svěcení není ničím zvláštním, ale asi by mě tímto míněním nepřesvědčil. V době, kdy kněží i v kraji moravském postupně ubývá a mnozí lidé s dychtivostí (a pro mne nepochopitelnou důvěrou) naslouchají spíše finančním analytikům nežli duchovním pastýřům, považu i první novokněžskou mši za dostatečně pozoruhodnou událost. Když se taková slavnost navíc odehrává v zimní den, který zdobí blankytně modrá obloha, nevadí vám ani to, že zimu kvůli nízkým teplotám z kamenného chrámu nevystřadíte. Ostatně v závětrí katedrály tolik nefouká a sluníčko sakrální prostor přívětivě prosvěcuje. Měl jsem štěstí takový den zažít.

Silný byl nejen duchovní náboj obřadu celebrowaného biskupem Jiřím Paďourem OFMCap, ale rovněž výtvarný rozměr celé události. O kráse novogotické architektury brněnského chrámu snad nemusím popisně hovořit. Jeho prostor přizdobily zástupy bíle oděných kněží a sem tam se nenápadně mihaly hnědé hábity kapucínských řeholníků. Občas se před zraky příchozích zatřpytil i slovácký kroj. Hlavní postavou onoho únorového dopoledne byl totiž Vojtěch Drahomír Dvouletý, kapucínský jáhen mající kořeny v podbuchlovských Boršicích.

Kapucína Vojtěcha, na něhož staří známi dodnes familiérně volají Drahošu, jsem sice nepoznal na Slovácku, ale naše regionální vazby (a do jisté míry i myšlení) se nedaly zapřít ani ve stovečném městě nad Vltavou. Zatímco tam jsme spolu párkrát navštívili akce Slováckého krúžku, po návratu na Moravu se Vojtěchovo lidově - kulturní nadšení projevovalo převážně o Velikonocích. Minuloroční „šlaháčka“, při které dva krojovaní kapucíni promenádováli barokní Olomoucí, toho byla dostatečným důkazem. Vojtěch se tehdy oblékl do kroje dolňáckého a řeholník

Fr. Vojtěch si vyšívá novou slováckou štólu přivezl s sebou také do Ameriky a používá ji při slavnostních krajanských bohoslužbách

Cyřílek mající kořeny v Dolních Bojanovicích reprezentoval Podluží. Kulturní spříznění těchto dvou spirituálně zaměřených šohajů také předcházelo nápadu, na jehož konci byl malovaný artefakt, o němž chci napsat více.

Když si jáhen Vojtěch před svou první mší nasadil novokněžskou štólu vyzdobenou slováckými ornamenty, řadě koncelebrantů prý zatrnulo. Přijetí originálního pojetí symbolu kněžské důstojnosti však většině pohoršenců či pochybovačů netrvalo dlouho. Pestré a souměrné malůvky zdobící šálu z italského plátna si během mše získaly srdce snad všech přihlížejících. Jak praví strůjce zmíněného nápadu Cyril Vojtěch Komosný, počátečním impulsem k obdarování klášterního spolubratra bylo nejen ono slovácké spříznění, ale především farní malovaná štola, která je již léta opatrována v Dolních Bojanovicích. Ne že by ji tamní kněz nosil každý druhý týden, ale jak pravil mladý řeholník - při májové pobožnosti či nábožném procesi do polí se ornamentální štola uplatní. Prý Bojanovice reprezentuje i při veliko-

noční missa chrismatis konané v diecézní katedrále. Brněnský chrám posazený na kopci nad kapucínským klášterem tedy slováckou štólu nejspíše už zažil. Zatímco však ta bojanovická je malovaná, novokněž Vojtěch se mohl pochlubit krásnou výšivkou. Podstatnou roli v příběhu jejího vzniku sehrálo i nadání a odhodlání řeholnice S. M. Bernadety. Klarisky z moravského Šternberka se tvorbě kněžských ornátů a štól věnují dlouhodobě, a právě sestra Bernadeta byla ochotna prozkoumat též neprobádané končiny vyšivačského umění. Po vyslechnutí přání vyzdobit novou štólu ornamenty inspirovanými bojanovickou předlohou se zručná klariska jistě těšila na pozvolnou práci. Podle původního plánu ji ve volných chvílích měla těšit alespoň půl roku. O to větší bylo překvapení, když se dozvěděla, že kněžské svěcení kapucína Vojtěcha neproběhne až na jaře, ale o pár měsíců dřív. Duchovních je prostě málo a pastorační práce v pěti klášterech české kapucínské provincie nad hlavu... Plánovaná půlroční tvůrčí činnost se tak smrškla na čtyřměsíční vyšivačský závod s časem. Pán Bůh byl však milosrdný a jistě sestře sv. Kláry odpustil, že z lásky k tomuto dílu obětovala trochu času určeného k osobnímu rozjímání. Ostatně i v krásné tvorbě může být obsažena hluboká modlitba. Práce sestry Bernadety byla požehnána jistě i proto, že se jí podařilo dokončit včas. Týden před slavnou novokněžskou událostí se tak nová slovácká štola mohla vyjímat v celé své ornamentální kráse.

To únorové dopoledne v brněnské katedrále bylo nanejvýš vydařené. Vše proběhlo podle plánu. Biskup pronesl moudrou řeč, chléb s vínem byly proměněny a novokněž požehnal všem přítomným. Jediným, co mnohé překvapilo, byla právě ona vyšívaná štola. Jak před zkoumavými pohledy jedinců, do slováckého kulturního kontextu nezasvěcených, obstála, jsem již napsal.

Petr Slinták

Časopis Malovaný kraj 3/2011

„Staň se hostií!“

Od Ježíše, nejvyššího Velekněze, se člověk učí, jak může být utrpení přetvořeno v lásku. Na takovéto „vysoké škole lásky“ intenzivně studuje 53letý český dominikánský terciář P. Filip Maria Antonín Stajner. Těžce nemocný kněz nemůže už 14 let sloužit mši svatou. Navzdory tomu je pro něho život nanejvýš cenným darem.

Když se v roce 2000 P. Filip dozvěděl o své nemoci, amyotrofické laterální skleróze (ALS), bylo mu pouhých 36 let. Při tomto nevyléčitelném, smrtelném neurodegenerativním onemocnění centrální nervové soustavy mozek není schopen ovládat většinu svalů. P. Filipovi bylo jasné: Časem nebude moci nejen mluvit, ale ani polykat a jíst, dokonce ani samostatně dýchat a zůstane zcela paralyzován. Nakonec ho čeká smrt udušením. Jeho reakce na diagnózu však byla udivující: „Jako kněz jsem často přemýšlel o nemoci a smrti a často jsem o tom vyprávěl nemocným nebo umírajícím a jejich příbuzným, v kostele i na pohřbech. A když jsem se dozvěděl svoji diagnózu, prvním pocitem byla radost! Ano, radost, že Bůh shlédl na mne. Vždyť ne nadarmo se říká, že koho Bůh miluje, toho křížem navštěvuje.“

P. Filip při audienci u papeže Jana Pavla II. v roce 1997 v Castel Gandolfo

Zpočátku to P. Filip docela dobře zvládal i sám, avšak po necelém roce již téměř nedokázal chodit. Při poruchách

rovnováhy, těžkostech s dýcháním a nespavostí si uvědomil, že potřebuje někoho, kdo by se o něho natrvalo dokázal postarat. V roce 2002 tedy poprosil o pomoc členku laického společenství Mariiny legie paní Jaromíru Machovcovou, kterou znal ze zpovědnice. A ona hned souhlasila. „Lékaři mu nedávali víc než tři měsíce života. Tak jsem si ho, už víceméně umírajícího, vzala k sobě a snažila se pro něho vytvořit křesťanské prostředí. Aspoň tady se měl páter cítit jako doma a měl zároveň možnost být s farníky.“ Avšak díky neuvěřitelné životní síle nemocný kněz nezemřel. „V prvních letech si přesně nastudoval průběh nemoci a získal poznatky o svých tělesných funkcích,“ vypráví Jaromíra. „Do detailů mi popsal své duševní stavy a všechno, co se v důsledku nemoci děje v jeho těle. Dal mi jasné pokyny, co v které situaci je třeba dělat. Vlastně si mě za ta léta sám vyučil na ošetrovatelku.“

Vědomí, že nemoc mu časem znemožní komunikaci, mu překáželo nejvíce. Ale přesto si dokázal poradit. Předvídavě vymyslel metodu na způsob „oční řeči“. Rozdělil abecedu do čtyř řádků, z nich mu dá ošetrovatelka nejprve na výběr, potom postupně ukazuje jednotlivá písmenka a P. Filip potvrdí svůj výběr mrknutím. Jaromíra tak postupně skládá písmena do slov a vět. Pro zdravotní péči platí čísla. Například pětka znamená výměnu polštáře pod hlavou, jiným číslem pacient žádá utřít sliny anebo natáhnout ruce. Jaromíra mu umí doslova a v pravém slova smyslu přání vyčíst přímo z očí a – jak P. Filip vděčně zdůrazňuje: „Při ošetrování je opatrná, mimořádně zkušená a skutečně vynalézavá.“

V roce 2005 se nemocný náhle začal dusit a v důsledku zástavy srdce nastala klinická smrt. Lékařům se ho však podařilo zachránit, napojili ho na plicní ventilátor a oživil ho. Jaromíra si vzpomíná: „Na jednotce intenzivní péče jsem se ho zeptala: »Skutečně chcete pokračovat v životě i za těchto podmínek? Trvale napojený na ventilátor?« Očima mě vyrozuměl, že ano. Že se chce vrátit do domácího opatrování. To bylo pro mne rozhodující.“

čovat v životě i za těchto podmínek? Trvale napojený na ventilátor?« Očima mě vyrozuměl, že ano. Že se chce vrátit do domácího opatrování. To bylo pro mne rozhodující.“

Jaromíra, která se ráda a mnoho modlí, se vzdala své práce a od té doby se na plný úvazek, prakticky 24 hodin denně, stará o P. Filipa. „Na páterovi je strhující jeho opravdovost. Takový život skutečně stojí zato žít! Nemoc ho naprosto překvapila, ale nenechal se jí převálcovat. Vidí, slyší a myslí úplně normálně; vnitřní orgány taktéž pracují. Jeho den se začíná většinou ráno o páté ranní hygienou a »snídaní« skrze sondu. O tom dokáže P. Filip i zažertovat: »Jaká je to výhoda, že mi »pečení holubi« vletí rovnou do žaludku.« A když mu to bolesti dovolí, pracuje, modlí se a čte často až do pľnoci.“

Ačkoli lékaři předpovídali P. Filipovi „rychlou smrt“ (nejpozději po roce a půl už zde na této zemi neměl být), přesto žije se svojí diagnózou již 17 let a za tu dobu neztratil nic ze svého humoru!

Navštěvují ho rodiče, sourozenci s rodinami, mnozí přátelé, kněží, lidé hledající radu a útěchu, lidé zblízka i zdaleka. Z vícera cizích jazyků P. Filip dokonce přeložil několik duchovních knih. Oční komunikací diktoval jejich překlad Jaromíře. Poslední dva roky mu je při tvoření slov a vět nápomocný počítač. Očním zaměřením a mrknutím na vybrané písmenko velké klávesnice

na monitoru může postupně „psát“ slova, která počítač nahlas čte. Takovým novým způsobem P. Filip „komponuje“ věty a e-maily.

„Nakolik sám nemohu kázat a sloužit mši svatou, velmi rád píšu kázání, která posílám přátelům a známým anebo je dávám na internet. Pokud se na mne obrátí lidé písemně, s radostí jim pomohu jako kněz a pastýř duší.“ – „Když k němu přijdou na návštěvu nemocní se svými vlastními problémy a vidí, jak on sám velmi trpí, tehdy často zcela zmlknou,“ doplňuje Jaromíra. „Během dne se mnoho modlí a ve volných chvílích poslouchá Nový zákon a životopisy svatých, které má nahrané na CD.“

V adventní době v roce 2017 byl P. Filip Maria Antonín Stajner – i přes špatný tělesný stav – ochoten odpovídat na několik otázek prostřednictvím e-mailového interview.

Když jste se dozvěděl o Vaší nemoci, reagoval jste radostně. To je obdivuhodné! Proč jsou pro Vás bolesti a nemoc důvodem k radosti?

Tady na zemi se nedá milovat bez utrpení. Přál jsem si milovat Boha z celého svého srdce a v nemoci jsem poznal vyslyšení svých modliteb.

Jaký význam má pro Vás, nemocného kněze, Pánova přítomnost? Co pro Vás znamená?

Nejstrašnější formou utrpení je opuštěnost. V pokoji mám vždy u sebe Největější svátost a denně do úst přijímám několik kapek předražené Kristovy Krve. Eucharistický Pán je smyslem celého mého života a mého kněžství.

Již 17 let jste připoután na lůžko. Jak žijete své kněžství?

Často si připomínám slova svého biskupa při kněžském svěcení: „A ty sám se staň HOSTIÍ!“ A tak se každý den modlím své „Per ipsum, et cum ipso, et in ipso – Skrze Krista, s Kristem a v Kristu.“ I když to nevyslovím nahlas.

Pochopil jste během těchto 17 let něco hlubšího pro Vaše kněžství?

Takovémuto utrpení se dá rozumět, jen pokud chápeme skutečnost „spoluvykoupení“ a to, že člověk může být „spoluvykupitelem spolu s Vykupitelem“. Ale i pro mne samotného je to velké tajemství víry. Proto se již 53 let učím pokoře a ještě jsem se to dostatečně dobře nenaučil. Říká se, že pýcha umírá až půl hodiny po naší smrti. Avšak nemoc a bezmocnost mohu velmi dobře využívat jako vysokou školu pokory, protože k tomu, aby se člověk nechal obsluhovat, je potřebná mnohem větší pokora než k tomu, aby sám sloužil.

Jakou roli má ve Vašem kněžském životě Panna Maria?

Pannu Marii miluji už od dětství, zvláště kvůli Fatimě. Již od studentských let ji uctívám pod titulem Spoluvykupitelka, a její roli spoluvykupitelky s Kristem dnes chápu ještě mnohem lépe. Její misie spoluvykupitelky se mi objasňuje i díky mé ošetřovatelce Jaromíře. Stará se o mne ve svém domě již více než 15 let; trpí spolu se mnou a se mnou obětuje moje utrpení; vnitřně i navenek. Nepřetržitě mi je k dispozici. Za celé ty roky neměla nikdy ani dovolenou, ani duchovní cvičení.

Co děláte, když jste fyzicky a duševně zcela na dně?

Vždy se modlím růženec. A když nejsem schopen modlit se, tehdy jen v duchu opakuji: „Ježíši, miluji Tě. Maria, miluji Tě,“ a v každé situaci se utěšuji: Dopustil to dobrotivý Bůh. Anebo myslím na slova sv. Pavla v listě Korintánům (1 Kor 10,13): „Bůh je věrný. On nedovolí zkoušet vás nad vaše síly, ale se zkouškou dá také schopnost, abyste mohli vydržet.“ Nikdy jsem nežádal, aby odpojili přístroje. Ne, tak drzý věru nejsem, abych se sám svévolně chtěl postavit před Boží soud. Ale zda jsem si někdy přál, aby se už skončila tělesná a duševní utrpení? To věru ano!

Považujete za svůj úkol také plnění nějaké vnitřní misie, neviditelného apoštolátu?

Ovšem. Často během dne zvedá Jaromíra moji ruku k požehnání a mnoho se spolu modlíme. Mám velmi rád i tiché noční hodiny. Když toho moc nenaspím, hovořím v noci s Bohem a modle se putuji po celém světě. To mě těší.

Vnímáte Vaši bezmocnost, snášení a obětování všech bolestí, to, že jste vydán napospas trápení, jako součást Vašeho kněžského působení?

Samozřejmě! Ano! I když pocít absolutní závislosti na pomoci druhých se opravdu jen velmi těžce snáší. Ale láska těch, kdo se o mne starají, mi – naštěstí – dodává jistotu. Mám-li být upřímný, přání stát ještě jednou u oltáře, to bych věru měl! Kázat vlastními ústy a sloužit duším jako dobrý pastýř! Ale Ježíš Kristus je tím jediným, kdo rozhoduje o tom, jak mám sloužit. Celým svým srdcem mu říkám: Ano!

Řekl byste, prosím, našim čtenářům ještě nějaké slovíčko na závěr?

Všem čtenářům rád uděluji své kněžské požehnání.

P. Filip M. A. Stajner

S laskavým svolením P. Filipa
z Vítazstvo Srdce 120/2018
Podle Světla 20/2018

Ďábelsky podlá past na uprchlíky, aneb akce Kámen (též Kameny), zahájená na jaře roku 1948

Střežit a chránit svoje hranice je povinností každého státu. V dávné minulosti se každodenní služba pohraničnicků soustřeďovala především na chytání pašeráků vzácného a nedostatkového zboží. Za časů Českého království se na západní hranici státu jako pohraniční stráž osvědčili zejména Chodové (Jan Sladký, zvaný Kozina). Průchod západní a jižní hranicí našeho státu však nebyl nikdy tak nebezpečný jako po převzetí moci komunisty v únoru 1948.

Po 25. únoru 1948 se spořádané, legální odchody občanů, kteří nesouhlasili s komunistickým režimem, změnily v hromadný útek desetitisíců. Přes hranice přebíhali nejen jednotlivci, ale celé rodiny i s malými dětmi. Nové, totalitní vedení československého státu se proto rozhodlo situaci nějak řešit. A jako vždy, když si komunisté nevěděli rady, vzali si příklad nebo si nechali poradit sovětskými poradci. Hranice se západním Německem, a také s Rakouskem, se staly ostře střeženými hranicemi. Hon na uprchlíky se na jaře roku 1948 změnil v hon na nepřátele nového, pro-sovětského režimu. V očích představitelů komunistického režimu byl každý pokus o útek z Československa důkazem toho, že „narušitel státní hranice“ i celá jeho rodina jsou nepřáteli lidové demokratického státu. A podle tohoto s nimi bylo zacházeno.

Aby byl lov na „nepřátele státu“ efektivnější, byly využity sovětské zkušenosti agentů-provokatérů tajné policie SSSR z 20. a 30. let 20. století. Tak kupř. cílem sovětské akce nazvané SINDIKAT z počátku 20. let bylo nalákat a na výsošném území SSSR zatknout Borise Viktoroviče Savinkova (1879 - 1925). Začátkem 20. století to byl ruský spisovatel a člen strany socialistů-revolucionářů (zkr. S-R). Za dokonané vraždy tří významných představitelů carského Ruska byl v roce 1906 odsouzen k trestu smrti. Před popravou utekl, skrýval se v exilu. Po únorové revoluci roku 1917 se vrátil do Ruska a byl krátce náměstkem ministra obrany prozatímní Kerenského vlády. Po bolševické revoluci 7. 11. 1917 bojoval v Rusku na straně kontrarevoluce. Potom žil v Polsku, kde během sovětsko-polské války pomáhal radou i skutkem maršálu Józefu Piłsudskému.

Poté žil a pracoval ve Francii, a také ve Velké Británii. Pomocí slibů a opakovaného ujišťování, že na něho v SSSR čeká široká protibolševická síť odpůrců režimu se pra-

covníkům sovětských tajných služeb podařilo Savinkova nalákat zpět do Ruska. Krátce ho pak nechali žít ve městě Minsk, kde bedlivě sledovali jeho samého a každého, s kým se kontaktoval. Do rukou sovětské tajné policie OGPU padl dne 15. 8. 1924, poté byl odsouzen k trestu smrti. Když se písemně zavázal, že bude se svými vězňiteli spolupracovat, byl mu trest smrti zmírněn na 10 roků vězení. Tragicky zemřel dne 7. 5. 1925, kdy byl pracovníky OGPU vyhozen ze 4. poschodí vězeňské budovy v Moskvě. Nesplnil očekávání OGPU! Oficiální sovětská propaganda pak tvrdila, že spáchal sebevraždu.

Cílem jiné sovětské akce bylo odhalit a zničit zbytky protisovětského odporu v SSSR. Vedlejším jejím úspěchem byla skutečnost, že se Sovětům podařilo nalákat, zatknout a „vytěžit“ důstojníka britské špiónážní služby Sidney Reillyho. Pro tento účel založila Leninova tajná policie ČEKA na sovětském území ve 20. letech fiktivní, ve skutečnosti neexistující „Monarchistickou organizaci Ruska“, které ve svých registrech dala krycí název TRUST. Sovětské agenti, pod krytím významných členů Monarchistické organizace, se měli vloupat do emigrantských skupin Rusů žijících v zahraničí, a vypátrat mezi nimi jména a adresy zbytků bělogvardějského odporu v sovětském Rusku.

Fingovanému vedení Monarchistické organizace se v Paříži dne 3. 9. 1924 podařilo přemluvit Sidney Reillyho, aby přicestoval na fínsko-sovětskou hranici. Tam ho přemluví, aby s nimi tuto hranici překročil směrem do SSSR. Na místě překročení hranice bylo, pro případ vyšetřování hranicního incidentu, předem připraveno a sehráno Reillyho zastřelení sovětskými pohraničníky. Během tohoto divadelního představení agenti-provokatéři Sidney Reillyho odvedli do nedaleké vily. Tam ho, stále ještě jako představitele vedení Monarchistické organizace, vyslýchali. Když jim v dobré víře sdělil všechno, co věděl, byl sovětskou tajnou policií zatčen a o rok později, v listopadu roku 1925, zastřelen.

S myšlenkou připravit a provádět utajenou a dobře vedenou akci Kámen, zvanou také Kameny, přišel krátce po únoru 1948 velitel oblastní úřadovny Státní bezpečnosti (zkr. StB) v Plzni JUDr. Josef Stehlik (původním jménem Josef Stelzer). Vycházel přitom z existence skutečných služben americké

zpravodajské služby CIC (Counter Intelligence Corps). Konkrétní provedení akce pak měli ve své režii vybraní pracovníci vnitřní StB. Tak kupř. za 3. výpadové oddělení IV. sektoru StB to byla trojice důstojníků Evžen Abrahamovič (krycí jméno Dr. Breza, také Evžen), Emil Orovan (Oliva, také Oto) a Amon Tomašoff (Tony). Samotné aktéry, povětšinou osoby se zahraničními zkušenostmi a s téměř dokonalou znalostí němčiny a angličtiny, spojoval specifický typ charakteru. Měli mentalitu bezohledných světooběžníků a odvážných dobrodruhů. Výše jmenované 3 důstojníky StB spojovalo také politické přesvědčení a příslušnost k národu, ze kterého vzešli Karel Marx, Bedřich Engels, Lev Bronštejn, zvaný Trockij, a mnozí jiní. Znali jazyky i prostředí, byli proto přesvědčiví.

Tak kupř. Amon Tomašoff, vydávající se za důstojníka CIC, strávil 2. světovou válku u amerického obchodního loďstva jako námořník na lodích plujících do sovětského přístavu Murmaňsk. Pro práci sovětského agenta jej získal sovětská NKVD (Lidový komisariát vnitřních záležitostí) údajně v roce 1944. Přesvědčený bolševik, aktivně ovládající více než 10 jazyků, dovedl mistrovsky navazovat kontakty a sbírat informace. Práci toho druhu si evidentně užíval. Zemřel v pouhých 30ti letech na zhoubný nádor mozku. A sebereflexe? Pravděpodobně žádná. Tito lidé snad sami sebe vnímali jako vojáky studné války. A daný účel jim světil prostředky.

Do akce Kámen, nebo také Kameny, byly zapojeny oblastní úřadovny StB v Plzni, Karlových Varech i v Českých Budějovicích. Znamé byly Vseruby na Domažlicku i lokalita u Chebu. „Americká“ stanice vznikla také v bývalé hájovně v Kamenici (Tři Sekery) u Mariánských Lázní. Během akcí si příslušníci a pomocníci StB a SNB (Sboru národní bezpečnosti) přilepšovali okrádáním zadržených. Občas podobné akce prováděli „na vlastní pěst“. Při nečekaném průběhu akce pak přeběhlíky zavraždili.

Na ty občany, kteří se namísto „budování světlých zítřků“ rozhodli opustit republiku, soudruzi připravili geniálně podlou past. Prostě „jen tak trochu“ posunuli státní hranici. Samozřejmě jenom jako! Tak, aby se uprchlíci domnívali, že jsou už v bezpečí, na druhé straně státní hranice. A zdařilo se to dokonale! Nejenže jim byl po zatčení připsán trestný čin překročení státní hranice (co

na tom, že byla jen fiktivní?). Navíc StB získala od oklamaných uprchlíků jména, příjmení a adresy jejich nejbližších rodinných příslušníků a přátel i s případnou ilegální činností. To vše zcela bez námahy. Na domnělé německé straně hranice, ve skutečnosti stále na československém území, byly připraveny fiktivní americké strážní domky, v nichž byli přeběhlíci, s úlevou vychutnávající závan domnělé svobody, důkladně vyslechnuti „Američany“.

Metoda provokace byla metodou typickou pro všechny tajné služby sovětského typu. A také pro německý nacistický bezpečnostní aparát. Samotná akce nezačínala až u státních hranic. Nejprve agent-provokatér nabídl vyhlédnuté osobě, často stresované anonymními vyhrůžkami, bezpečné vycestování na Západ. Ti důvěřivější se mu ještě před cestou písemně zavázali, takže cestovat až ke státní hranici už nebylo zapotřebí. Následovalo „náhodné“ zatčení. Ti méně důvěřiví byli vyzvednuti na smluveném místě a ke státní hranici dovezeni. Třeba až z Prahy, nebo dokonce až z Moravy. Plně se využívalo tmy a neznalosti terénu. Po domnělém překročení státní hranice byli běženci zastaveni fiktivní hlídkou německých pohraničníků. Ta je pak dovedla do úřadovny falešné americké kontrarozvědky.

Jedna taková stála u Všerub na Domažlicku, pouhých pár metrů od skutečné státní hranice. Nic netušící příchozí spatřili portréty amerických prezidentů i americkou státní vlajku. Na stole stála láhev whisky a z rádia vyhrával americký jazz. Ochutnali nabízenou švýcarskou čokoládu i pravé americké cigarety. A samozřejmě přátelsky pohovořili s „Američany“, oblečenými do uniforem, zapůjčených z plzeňských a pražských divadel. Za ochotné pomoci falešného tlumočníka pak byli podrobeni zpravodajskému výslechu. Falešnou americkou CIC zajímalo všechno – příbuzní a přátelé, protikomunisticky smýšlející spoluobčané, zájemci o spolupráci s Američany i kontakty na ně. Mnozí příchozí ve snaze podpořit svoji žádost o azyl svoji ilegální činnost zveličovali, mnozí si vymýšleli účast v neexistujícím podzemním hnutí.

Některým běžencům bylo hned na místě sděleno, že se žádost zamítá pro jejich nedůvěryhodnost. Jiné po odchodu z falešné strážnice přepadla hlídka československého SNB, která „náhle a nečekaně“ pronikla na „německé“ území. Vypukla fingovaná přestřelka, při níž se falešným převaděčům podařilo překvapivě snadno uniknout. Následovalo zatčení a soud, kratší nebo mnohaleté věznění, někdy i trest smrti. Někteří neúspěšní běženci se o provokační akci dovedli teprve až ve vězení, jiní to nezjistili nikdy.

Domnívali se, že byli na skutečné americké strážnici a poté měli prostě a jednoduše smůlu. Mimochodem, tu a tam se StB nezadařilo. Tak kupř. rada ministerstva vnitra JUDr. Oldřich Maláč, který předtím nějaký čas pobýval v USA, si všimnul, že údajní důstojníci USA nemluví dost dobře anglicky. A když navíc bezpečně poznal psací stroj čsl. výroby, odmítl vypovídat. Přesto ho čekal 15letý trest.

Trochu jiné to bylo s těmi členy SNB, kteří se svoji vynucenou účastí na akcích tohoto druhu nebyli nadšení. Tak kupř. člen KSČ a velitel stanice SNB ve Všerubech praporčík Stanislav Liška, pracující už od konce roku 1945 pro americkou zpravodajskou službu, nemohl svou spolupráci na akci Kámen či Kameny odmítnout. Aby splnil rozkaz svých nadřízených přivedl do falešné americké strážnice zámožného továrníka Jan Prošvice s manželkou a se dvěma jeho staršími dětmi. Ihned po skončení této operace však informoval konspirativně odeslaným dopisem svoje přátele na Západě s prosbou, aby látku o falešných státních hranicích odvysílal londýnský rozhlas. To se pak stalo. A informovaní Američané mohli už v červnu roku 1948 poslat protestní notu proti zneužívání amerických státních symbolů, uniforem a označení. Československá komunistická vláda všechno popířela s tím, že její vyšetřování nic podobného nepotvrdilo.

Během své služby pomohl prap. Stanislav Liška při skutečných a úspěšných přechodech státní hranice cca 110 lidem, včetně všech členů odbojové skupiny „Cyril“. Skupina „Cyril“ sama a na Liškovi nezávisle připravovala a uskutečňovala přechody významných osobností čsl. státu. Poté, co byl prap. Stanislav Liška dne 10. 12. 1948 zatčen a do května 1949 vězněn, byl pro nedostatek důkazů z vězení podmínečně propuštěn. Velmi brzy pak s celou svojí rodinou emigroval na Západ, čímž si zachránil život. Oblastní velitel klatovského SNB pplk. František Havlíček, který byl rovněž ve spojení s americkou tajnou službou, tolik štěstí neměl. Byl spolu s Liškou svým zástupcem Václavem Šnaidrem zatčen a oba byli v roce 1952 popraveni.

Počet obětí na životech ani počet uvězněných běženců v souvislosti s akcí Kámen, resp. Kameny není do dnešního dne přesně znám. Z významných osobností společenského života bychom mohli jmenovat Karla Janouška, jediného Čechoslováka, který byl ve Velké Británii na konci 2. světové války povýšen do hodnosti Air Marshall RAF. Tuto hodnost mu udělil anglický král Jiří VI. Přes navrhovaný trest smrti Karel Janoušek strávil v čsl. věznicích nakonec „jenom“ 12 let svého života. Josefu Hnátkovi, navigátorovi 311. Bombardovací peruti RAF, byl trest

Německý hraniční kámen

smrti změněn na 15 let vězení.

Obětí akce Kámen, resp. Kameny se stal také výše zmíněný vynálezce, úspěšný podnikatel a zámožný továrník Jan Prošvic. Byl zakladatelem a ředitelem společnosti ETA, která vyráběla domácí spotřebiče. Když byl Jan Prošvic po řadě anonymních vyhrůžek a po krátkém věznění roku 1948 propuštěn, zaměřil se na něho provokatér StB s nabídkou odchodu do zahraničí. Poté, co souhlasil, a poté, co byl na útěku z republiky během akce Kámen zatčen a uvězněn, jeho čsl. státem zabavenou vilu roku 1949 „zakoupil“ Antonín Zápotocký. Zajisté za málo peněz! Obětí akce Kámen, zvané též Kameny, se údajně stal i komunistický ministr zahraničí Vladimír Clementis. Za údajný pokus o útěk přes státní hranici a za jeho údajnou činnost v „protistátním spikleneckém centru, vedeném I. tajemníkem KSČ Rudolfem Slánským“, vynesl nad ním čsl. soud rozsudek smrti. Oběšen byl dne 3. 12. 1952 společně s dalšími 10ti soudruhy, členy zmíněného „spikleneckého centra“. Dnes už víme, že tímto krutým způsobem chtěl J. V. Stalin varovat představitele všech komunistických zemí, aby se napříště nepokoušeli zbavit sovětského područí tak, jak to krátce předtím podařilo maršálu J. B. Titovi v Jugoslávii. Zmíněných 11 vrcholných představitelů KSČ až do posledního svého vydechnutí věřilo ve správnost a moudrost politiky J. V. Stalina, SSSR a zbývajících členů vedení KSČ...

Akce Kámen, zvaná též Kameny, byla ukončena po více než 3 letech. Důvodem bylo její prozrazení po emigraci několika jejích účastníků, a také varovné vysílání rozhlasové stanice Svobodná Evropa, které se uskutečnilo dne 31. 8. 1951. Na státní hranici se západním Německem a na jižní hranici s Rakouskem pak vyrostlo 4 až 12 km široké pohraniční pásmo, zabezpečené ostnatými dráty.

*S využitím prací H. Kalendové,
V. Jandečkové, aj.
připravil Jiří Kachlík
Brno, Česká republika*

Projekt *Czechoslovak Talks* vznikl v roce 2016 pod hlavičkou Nadačního fondu Dotek, který se finančně spolupodílel na realizaci celé řady aktivit spojených s českou krajskou komunitou v zahraničí. Skrze navázání úzkého kontaktu s krajskou komunitou, jsme měli možnost seznámit se s mnoha inspirativními životními příběhy československých krajanů. Hlavní činností projektu *Czechoslovak Talks* je sběr, zpracování a publikace příběhů českých a slovenských krajanů po celém světě – příběhů osobních vzestupů a pádů, příležitostí a překážek. Většina textů je publikována na webových stránkách www.czechoslovaktalk.com, vybrané příběhy jsou pak určeny ke knižnímu zpracování.

V rámci stoletého výročí vzniku Československa připravujeme vydání komiksové knihy ***Příběhy našich krajanů***. Ve spolupráci s talentovaným mladým kreslířem Tomášem se podílíme na zpracování unikátní komiksové knihy, skrze jejíž obsah bychom rádi veřejnost seznámili s inspirativními životními osudy lidí, kteří tvoří součást naší historie. Na základě doporučení místních krajských spolků jsme z každé části světa vybrali krajana, který svým významem patřil mezi uznávané osobnosti tamní krajské komunity. Komiksovou knihu tak budou tvořit příběhy Čechů a Slováků ze Spojených států, Kanady, Jižní Ameriky ale i Austrálie.

Zapojte se do projektu Czechoslovak Talks! Postačí, pokud nám svůj příběh sepišete a spolu s 2 – 3 fotografiemi zašlete na níže uvedenou e-mailovou adresu. Následně jej necháme zpracovat a zařadíme mezi další příběhy uveřejněné na našich stránkách www.czechoslovaktalks.com

The Czechoslovak Talks
Tel. CZ +420 732 361 325 | Tel. USA +1 (315) 636-6065
m.kanakova@czechoslovaktalks.com | www.czechoslovaktalks.com

Martina Kaňáková
koordinátorka projektu
představí The Czechoslovak Talks

také na pikniku České misie 17. června 2018.

Tam bude možné se s ní osobně domluvit v případě zájmu se do projektu zapojit.

The Old Saint Peter's Basilica

In my previous article, I addressed the topic of biblical translations. Jesus spoke in Aramaic, the New Testament was written in Koine Greek and then translated into the Latin Vulgate. From there it was translated into Old English and so on. The intricacies of translation are important to understand when we, Roman Catholics find ourselves in the position of taking on the role of an apologist. The critical aspect of our religion is that the very premise of Roman Catholicism is found in the New Testament in Mathew 16:18. Jesus chose Saint Peter to be the first keeper of the His church. This assertion resulted in the building of the Old Saint Peter's Basilica. Erected c. 326 A.D. by Emperor Constantine, the first Christian emperor, it took approx. 30 years to build and stood there for almost 1200 years.

In the New Testament Jesus states; "I tell you, you are Peter, and on this rock I will build my church, and the powers of death shall not prevail against it" (Matthew 16:18 *Revised Standard Version Catholic Edition*). When attempting to discredit Roman Catholics, other Christian religions argue the meaning of Simon's name, Peter, given to him by Jesus Christ. These Roman Catholic critics try to use faulty explanations stating that in Greek the word for rock is *petra*, which means a large, massive stone. The word used for Simon's new name in the New Testament is different. It's *Petros*, which, in some forms of Greek, meant a little stone or pebble. Consequently, non Roman Catholics believe that Simon (Peter) was not meant to be exalted when in fact the opposite is true and serves as the premise for Roman Catholicism. In **Koine** Greek, both *petros* and *petra* mean "rock." Koine Greek was used to translate the New Testament, not other forms of Greek where *petra* and *petros* had different meanings. Matthew is also said to have used some Aramaic, we know this from records kept by Eusebius of Caesarea. In fact, in Paul's epistles, four times in Galatians and four times in 1 Corinthians the Aramaic form of Simon's new name is kept for us. In our English Bibles it comes out as *Cephas* which isn't Greek. It's the transliteration of the Aramaic word *Kepha* which indeed means rock. If Jesus had wanted to call Simon a small stone, the Greek word *lithos* would have been used at the time. I can not stress enough the importance of research into the original languages of the Bible to be able to engage in Roman Catholic apologetics. Jesus installed Peter as chief steward of His church and the authority

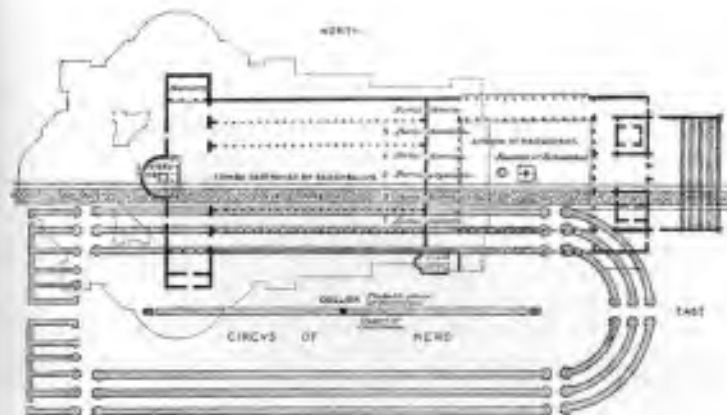

of Peter has been passed down for nearly 2000 years by means of the papacy. Sadly, the reputation of the papacy et al. has been damaged at times by human fallibility. This fallibility is elucidated with the misuse of free will and often incomprehensible when dealing with those who should be representing the legacy of Jesus Christ. Without free will though, life would have no meaning.

The Old Saint Peter's Basilica was commissioned by Emperor Constantine in the early 4th century. In 64 A.D., a huge fire engulfed Rome. Falsely accusing Christians for starting the fire, (the Christian population was growing and Nero wanted to suppress it) Christians were killed in the Circus of Nero by barbaric means. In ancient Rome, a circus was a large, usually oblong or oval, roofless enclosure, surrounded by tiers of seats rising one above another, for chariot races and public games. It is what most people imagine when they think of the Colosseum. The Old Saint Peter's Basilica was built over much of what was the old Circus of Nero. Its altar was built on top of what was believed to be the tomb of St. Peter (Saint Peter was buried not far from where he died). It is believed that Saint Peter was crucified upside down in the Circus of Nero. The Circus of Nero had an obelisk in the center of it. The obelisk would have been near the site of St. Peter's martyrdom. That obelisk was most possibly one of the last things Saint Peter saw. It is also one of the few items preserved and relocated when the Old Saint Peter's Basilica was torn down. The current basilica begun by Pope Julius II in 1506 and completed in 1615 under Paul V was built in its place (due to the fact that it was unstable and at the brink of collapsing). The obelisk is the same one that now stands in the center of St. Peter's square.

Saint Peter was chosen by Jesus Christ to continue His message. Feeling unworthy to die in the same manner as his Lord, Saint Peter asked to be crucified upside down. We know from the New Testament that Jesus wanted Saint Paul to carry on His mission. Approximately three hundred years after Jesus declared to Peter His will as to how to carry out His legacy, Emperor Constantine influenced by the faithful acts of Saint Paul, built His church.

By Jana Kreck

Is Heaven Real? What's Your Answer?

Recently, I was sent a copy of a column that appeared in the press. The author of the column recounted a conversation with an ill friend, evidently close to or pondering her coming death.

She describes a conversation that she had with her sick friend that brings into focus much that the Church has prayed over, celebrated and wondered about during the soon-to-be-completed Easter season.

The very sick friend asked if the author thought that there is a heaven. The author responded, no, she didn't think so. But she admitted that she wished a more comforting answer could have been given.

Later, when the topic came up again, the sick friend asked what she thought happened after death. The writer said that while she didn't believe in heaven, she thought there was some sort of "home" that awaits those who leave this world.

The conversations recounted in the op-ed columns are illustrative of the doubt, confusion and uncertainty that characterize our modern and secular society. And they demonstrate the deep need for us to witness to the world and to our very selves about the nature and the truth of the Resurrection.

As faith even in the existence of God, to say nothing of the need to fulfill His will, continues to diminish in our soci-

ety, something has to fill the void that remains.

Built into every human person is the desire for continued existence beyond death. For that reason, we naturally fear death and we ponder what lies beyond.

The questions about eternity are not new to our time. Recall that when some of Jesus' early followers fell away from Him, St. Peter remarked, "Master, to whom shall we go? You have the words of eternal life." (Jn 6:68)

In the current day, the removal of God as the basis of our understanding of existence has thrust many people into a reliance upon science for all knowledge. But science, for all its advances, is limited.

There is so much about our own world that we simply don't know. How then can science tell us about a real world that awaits us but does not fall into the categories of human study and measurement?

Still, each of us must ask the same questions as the writer's ill friend. Is there a heaven? What happens after death, to me and to my loved ones?

The Easter season is the memory and celebration of God answering precisely those questions for us. We do not simply celebrate the story of one rising from the dead, as if it were simply a comforting mythical tale. We celebrate that witnesses – people like you and me, often

people with their own skepticism after seeing Jesus beaten and crucified – later encountered Him alive and glorified.

This news of faith changed the world. Christ's resurrection broke the power of death.

And while it is up to each of us to give ourselves in faith to what we cannot now see, we have every reason to do so.

Those witnesses testified and wrote down what they saw. Many gave their lives even under great pain and distress rather than retract or modify their witness.

Jesus rose from the dead. As the head of the human race, He invites us to join ourselves to Him, in our faith, our moral conduct and in our charity. In so doing, we will be joined to Him by rising in our own bodies to the joy of eternal life after death.

Perhaps on our own sick bed in our final days, we may once more ask ourselves if heaven is real and what it might be that awaits me. The Easter season and the Resurrection give us every reason and confidence to believe in heaven and the love of Jesus that awaits us.

And thank God for that!

*By Bishop David J. Malloy
The Observer May 18, 2018*

Tajemná hora Krudum

V západních Čechách, v oblasti Slavkovského lesa, mezi městy Sokolov a Horní Slavkov naleznete vrch Krudum (838 m nad mořem). Kopec je opředen mnoha pověstmi. Jedna z nich vypráví, že nedaleko hory stál kdysi kostel, zasvěcený sv. Mikuláši. Historici o existenci kostela (jako vždy) pochybovali, ale nedávný archeologický průzkum místa, vzdáleného 800 m severovýchodním směrem od vrcholu hory Krudum, objevil pozůstatky pozdně románské stavby, která sloužila sakrálním účelům.

Hora Krudum se nachází v severní části Slavkovského lesa. Její název je pravděpodobně keltského původu. Dnes má na mapě, kromě původního, také český název Chrudim. O hoře Krudum se říkalo, že má zelenou hlavu (les), stříbrné srdce (těžila se v ní stříbrná ruda) a zlatou patu (v bažinách, na jejím úpatí, se rýžovalo zlato). Z písemných záznamů dnes víme, že se zde dobýval také ametyst.

K hoře Krudum se váže hodně starých pověstí. Jedna z nich vypráví, že sv. Mikuláš má své pozemské sídlo někde u hory Krudum. Původní němečtí obyvatelé zdejšího kraje svým dětem vyprávěli, že každý podvečer svátku sv. Mikuláše tento světec přichází od hory Krudum za dětmi. Hodné děti odměňuje dárky, zlobivé strká do pytle a odnáší je kamsi k hoře Krudum. Tato pověst má docela srozumitelné propojení se starým kostelem sv. Mikuláše, který měl ve středověku stát u hory Krudum.

Že má tato pověst reálné jádro se podařilo dokázat teprve až v nedávné době. Předtím se odborníci jenom dohadovali, kde starý kostel sv. Mikuláše stál a jestli vůbec existoval. Nejdříve bylo nutné, aby odborníci pečlivě vytipovali lokalitu, potom získat souhlas a podporu místních úřadů. Organizátorem a ručitelem archeologického výzkumu se stalo „Muzeum Karlovy Vary“, účinnou spolupráci přislíbilo „Sdružení dětí a mládeže Horní Slavkov“. Teprve potom mohli v roce 1998 archeologický výzkum začít.

V průběhu 5ti let se tohoto výzkumu účastnily desítky lidí. Po naprosto správném určení místa na křižovatce cest vedoucích do obcí Hrušková, Nadlesí a Třídolí přišlo překvapení hned s prvními uvolněnými kameny. Před badateli se postupně objevovaly široké a hluboké základy zdí, které jasně naznačovaly, že se jedná o pozdně román-

ský kostel. V průběhu několika následujících let prošly pozůstatky kostela důkladným průzkumem, který dal za pravdu starým legendám.

Bylo zjištěno, že kostel byl postaven v období rané gotiky, avšak stále ještě v pozdně románském slohu. Budova kostela měla obdélníkový půdorys. Presbytář a hlavní loď kostela spojoval tzv. triumfální oblouk o průměru 5,5 m. Celková délka stavby činí 25 m, její šířka je 12,5 m. Výška kostela se odhaduje na 12 m. Zdi kostela jsou 110 až 115 cm široké a byly postaveny z lomového kamene. Jako pojivo mezi kameny byla použita vápenná malta.

Přesné datum založení kostela sv. Mikuláše na úpatí hory Krudum není známo. Dochovala se listina z roku 1253, v níž český král Václav I. (panoval 1230–1253) předal tento již existující kostel „Řádu křižovníků s červenou hvězdou“, sídlícímu na hradu Loket. Překvapivě veliký kostel v těchto dnes opuštěných končinách napovídá, že ještě ve 13. století zde panoval čilý ruch. Ten mohl mít souvislost nejen s tehdy ještě probíhající těžbou vzácných rud a ametystu, ale také s velmi důležitým transportem soli z Bavorska do Čech a snad i dále. Připomeňme si při této příležitosti skutečnost, že sv. Mikuláš byl patronem poctivých obchodníků a dobrého obchodu. Křesťanský kostel sv. Mikuláše, stojící na tak významném místě, dával tehdy možnost účastnit se nedělních a svátečních bohoslužeb ne jenom horníkům, řemeslníkům a obchodníkům, kteří se svými rodinami žili v nedalekých vesnicích, ale také vozkům a obchodníkům, kteří tudy jenom projížděli.

Ani úvahy o celnici, umístěné na tomto místě, nemusí být daleko od skutečnosti. Pravděpodobně právě tudy probíhala hranice chebského území až do té doby, než se Chebsko stalo součástí Českého království. Transport soli z bavorského Reichenhalle tehdy procházel přes Norimberk, Cheb, podél řeky Ohře, údolím mezi vrchy Krudum a Spálený do města Slavkova. Dále pak přes města Kadaň a Žatec do Prahy. Existenci této cesty potvrzuje i dopis papeže Klementa VI. (ve funkci byl 1342–1352), odeslaný z Avignonu. Papež ve svém listu dává bavorskému biskupovi kromě důležitých příkazů také pokyny, jak má být na výše zmíněné trase pečováno o papežovy posly.

Rozhledna na vrcholu hory Krudum

Mnozí badatelé se dnes domnívají, že kostel sv. Mikuláše, stojící nedaleko hory Krudum, stál na místě keltského Wallburgu. Ten měl být už tehdy strážním bodem (Wachturm) na cestě, po níž byla převážena sůl z Bavorska do Čech a snad potom i dále, přes území Moravy do polského Vislanska, resp. Krakovska.

Pro současné návštěvníky je hora Krudum velmi pěkným a zajímavým místem s dlouhou a tajemnou historií. Určitě ji lze doporučit k sobotním a nedělním výletům jednotlivců, skupin i rodin s malými dětmi. Zdi objeveného kostela byly částečně rekonstruovány a zakonzervovány. Jeho okolí bylo hezky upraveno a doplněno informačními tabulemi. Bylo postaráno také o hygienické zázemí lokality. Přibližně 400 m jihovýchodním směrem od vrcholu hory Krudum byla v roce 2008 pro veřejnost otevřena z ocelových dílů sestavená rozhledna. Kovová rozhledna má vyhlídkovou plošinu, která je umístěna ve výšce 29,5 m nad okolním terénem. Těm návštěvníkům, kteří nemají závratě, se z ní nabízí úchvatný výhled do okolní krajiny...

*S využitím internetové práce V. Pokorného
připravil Jiří Kachlík
Brno, Česká republika*

Foto na zadní straně:

Zbytky kostela sv. Mikuláše nedávno objevené 800 m od vrcholu hory Krudum

